БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 32 (18.509). • Сешанба, 1983 йил 8 февраль • Баҳоси 3 тийин.

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

СССР МАЖБУРИЯТЛАРНИ БАЖАРИШ — МУҚАДДАС БУРЧИМИЗ

ЧОРВАЧИЛИК — ЗАРБДОР ФРОНТ

ҚОРАКЎЛЧИЛИК РАВНАҚ ТОПСИН

- ● СССР ОЗИҚ-ОВҚАТ ПРОГРАММАСИ БАЖАРИЛИШИГА МУНОСИБ УЛУШ ҚЎШАМИЗ.
- ● ҲАР ЮЗ БОШ СОВЛИҚ ҲИСОБИГА 200 ТАДАН ОШИРИБ ҚЎЗИ ОЛИНМОҚДА.
- ● ДАВЛАТГА ЮҚОРИ СИФАТЛИ ҚОРАКЎЛ ТЕРИЛАРИ ЕТКАЗИБ БЕРАЙЛИК!

Ота касбим ҳам, бобо касбим ҳам чўпон. Ўзим ҳам чўпонлик таёғини эъзозлаб келаётганимга ўттиз йилдан ошди. Чўпонликнинг ўзига яраша машаққатлари, айни кезда роҳатларини кўп бошдан кечирдим. Шуни айтишим керакки, чўпонлик шарафли касб. Уни эъзозлаган кишилар ҳамиша иззат-икром эгаси бўлаверадилар. Мен буни ўз ҳаётим ва иш тажрибамда кўриб, тўла ишонч ҳосил қилганим учун айтяпман.

Энди қўйчилик масаласига келайлик. Қўйчилик дейилганда икки нарсани кўз олдимизга келтирамиз. Биринчи, енгил саноат учун қимматли хом ашё ҳисобланган жун, қоракўл тери, пўстинбоп ва кўн ишланадиган тери. Иккинчи, гўшт, ёғ, сут ва сут маҳсулотлари. Чўпонларимиз ана шу икки муаммони ҳал этиш билан СССР Озиқ-овқат программасини муваффақиятли ҳал этишга муносиб ҳисса қўшадилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети республикамизда қўйчилик, айниқса, қоракўлчиликни ривожлантиришга ҳамиша катта эътибор бераётир. Шу мақсадда янги яйловлар ўзлаштириляпти, асрий чўлларга сув чиқариляпти, озуқа экинларининг майдони кенгайтирилиб, ҳосилдорлиги ошириляпти. Энг қувончлиси замонавий чорва бинолари қурилиб, меҳнатнинг оғири машина-механизмлар гарданига ортиляпти. Зоотехника хизмати анча яхшиланди. Қўйчивонлар, улар оила аъзоларининг турмуш фаровонлиги тобора юксалаётир. Бир сўз билан айтадиган бўлсак, халқ бахт-саодати, Ватан истиқболи йўлида меҳнат қилиб чарчамайдиган замонда яшаяпмиз.

Оталарча меҳрибонлик ва ғамхўрликка биз, чорвадорлар нималар билан жавоб қайтаришимиз керак? Биринчи, барча турдаги чорва моллар, қўйлар, биринчи галда қоракўл қўйлар сонини кўпайтириб, маҳсулдорлигини кескин оширмоғимиз, иккинчи, чорва моллар ва паррандаларни хўжаликларнинг ўзида етиштирилаётган ем-хашак билан тўла таъминлашга ўтмоғимиз, учинчи, товар маҳсулотларининг сорти ва сифатини яхшилаб, таннархини арзонлаштирмоғимиз керак. Токи, давлат планлари ва социалистик мажбуриятлар барча турлари, миқдор ва сифат кўрсаткичлари бўйича тўла ҳамда ортиғи билан бажарилсин, хўжаликларнинг экономикаси мустаҳкамланиб, чорвадорларнинг шахсий даромадлари ҳам ошсин.

Бу борада катта ишлар қилинаётгани яққол кўзга ташланиб турибди. Масалан, менинг отаримдагина ҳар 100 бош совлиқ ҳисобига 200 тадан ошириб қўзи оляпман. Урғочи қўзиларнинг ҳаммаси ўстиришга қолдирилаётир. Қоракўл терининг ҳаммаси фақат аъло навга топшириляпти. Гўштга топшириладиган қўйларнинг тирик вазни юқори бўлишини таъминлаяпман. Совхозимиз, районимиз бўйича ҳам кўрсаткичлар кутилганча бўлмоқда.

Лекин ишимизни танқидий тарзда кўздан кечирадиган бўлсак, ҳали жиддий камчиликлар мавжудлигидан кўз юма олмаймиз. Шулардан айримларини айтиб ўтаман. Қоракўл қўйлар сони ҳар 100 бош совлиқ ҳисобига 100 та қўзи ўстиришга қолдириш йўли билан кўпайтириляпти. Аммо янги яйловлар ўзлаштириш юзасидан белгиланган тадбирлар суст амалга ошириляпти. Туёқ сони кўпайтирилиши билан озуқа базасини мустаҳкамлаш орасида тафовут юз бермоқда. Қўйларни сув билан таъминлаш талаблар даражасидан анча орқада қолаётир. Артезиан қудуқлар кам қазилмоқда, ажратилган маблағлардан қониқарсиз фойдаланилмоқда. Серҳосил пичанзорлар, бедазорлар, юлғунзорлар ташкил этиш юзасидан белгиланган тадбирларнинг бир қисми қоғозда қолиб кетяпти.

Нега шундай ачинарли аҳвол юз беряпти? Ишчи кучи, техника етишмайдими? Йўқ, ундай эмас. Даҳлдор ташкилотлар раҳбарларида ташабускорлик, топширилган иш ижроси учун масъулият ҳисси етишмаяпти. Бир мисол. Изень қоракўл терининг сифатини яхшилашда ҳал қилувчи роль ўйнайди. Афсуски, республикамизнинг кўпчилик қоракўлчилик хўжаликларида изеннинг ролига етарлича баҳо берилмаяпти. Мутахассислар эса масалага муросасозлик билан қарамоқдалар. Оқибатда гоҳ ер тайёр эмас, гоҳ уруғ етишмаяпти деган баҳоналар билан экин экиш планлари бажарилмаётир. Биз, чўпонларнинг фикрича, бу масала билан маҳаллий партия, совет ташкилотларининг раҳбарлари жиддий шуғулланмоқлари керак.

Қоракўл терининг сортини кўтариш ҳақида кўп гапиряпмиз. Бу жуда тўғри. Давлат юқори нав қоракўл терига оддий қоракўл тери баҳосига нисбатан икки-уч баравар ортиқ пул тўлайди. Бироқ, қоракўл терининг сифати ҳамон талабга тўла жавоб бермаяпти. Бунга сабаб шуки, белгиланган муддатларда қўчқорларни областлараро алмаштириб туриш яхши ташкил этилмаяпти. СЖК препаратини ишлатишда ҳамон тартиб ўрнатилган эмас. Мутахассисларнинг ташкилотчилиги сезилмаяпти. Хўжаликларнинг партия ташкилотлари уларга нисбатан талабчанликни кучайтирмаяпти.

Қоракўлчиликда урғочи қўзиларни терига сўйишни қатъий чеклаш, совлиқларни муддатидан илгари «ремонт»га чиқармаслик хусусида ҳам кўп гапирилиб, оз иш қилиняпти. Шуниси ачинарлики, зооветеринария йўли билан даволаб, келгусида соғлом ва эгиз қўзилар олиш мумкин ва лозим бўлган совлиқлар турли сабаблар билан «ремонт»га чиқариляпти. Икир-чикир ташвишлардан халос бўлиш учун урғочи қўзиларнинг терига сўйилишига ҳам ҳозирча барҳам берилган эмас. Қоракўл тери тайёрлаш планини бажаришимиз шарт. Лекин тери тайёрлаш никобида урғочи қўзиларни бесабаб сўйишга ҳеч кимнинг ҳаққи йўқ! Буни унутмаслигимиз, бу йилги қўзилатиш мавсумида ҳар 100 бош совлиқ ҳисобига камида 100 та қўзини ўстиришга қолдиришни қатъий қонда қилиб қўймоғимиз лозим.

Ниҳоят, муҳим вазифалардан яна бири шуки, чорвадор хўжаликларда ҳам суғориладиган, лалмикор ерлар бор. Техника воситаларини дала ишларига шайлаб қўйганмиз. Беда, маккажўхори, хашаки лавлаги ва бошқа озуқа экинларининг саралаган уруғлари бор. Қулай келган фурсатнинг ҳар дақиқасидан оқилона фойдаланиб, белгиланган майдонларга озуқабоп экинларини барвақт экишимиз, гектарнинг тўлиқ бўлишини таъминламоғимиз керак. Озуқа базаси нечоғли мустаҳкам бўлса, чорва маҳсулотлари шунча кўп етиштирилади. Ҳамма жойда шунга эришмоғимиз, ўн биринчи беш йилликнинг учинчи йилини чорвачиликда энг юқори кўрсаткичларга эришилган зарбдор йилга айлантирмоғимиз мумкин ва керак. Бунинг учун онгли интизомни йўлга қўймоғимиз, барча фермаларнинг ходимларида топширилган иш тақдири учун масъулиятни кучайтирмоғимиз керак.

Файзихон ҚУНУСОВ,
Навоий область, Нурота районидаги «Кизилча» совхози бош чўпони, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати.

РЕЗЕРВЛАРНИ ИШГА СОЛИБ

Мамлакатимиз Озиқ-овқат программасининг бажарилишига муносиб улуш қўшиш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилган республикамиз чорвадорлари маҳсулот етиштиришни кўпайтириш ва сифатини ошириш учун барча резерв ва имкониятларни ишга солмоқдалар. Шу мақсадда кўплаб хўжаликларда чорвачилик индустриал асосга кўчирилаётир.

Самарқанд область қоракўлчилик совхозлари трестига қарашли гўшт ва қоракўлча етиштиришга ихтисослаштирилган Каттақўрғон чорва комплексида ҳам бу борада ибратли ишлар амалга оширилмоқда. Олимларнинг тавсиясига кўра бу ерда қоракўл қўйларни сақлаш, боқиш ва парваришлашнинг янги, прогрессив технологияси жорий қилинган. Бракка чиқарилган қўйлар боқиладиган фермалар ҳозирги замон фан-техника ютуқлари асосида тўла механизациялаштирилган. Машина ва механизмларни бошқариш сирларини пухта эгаллаган малакали чорвадорлар бригада пудрати асосида иш олиб боришмоқда. Буларнинг ҳаммаси бир вақтнинг ўзида комплексда 10 минглаб қўйларни боқиб семиртириш ва сифатли қоракўлча олиш имконини бераётир.

Ихтисослаштирилган комплекс ташкил этилганидан буён ўтган етти йил мобайнида область қоракўлчилик хўжаликларида гўшт етиштириш 1,7 маротаба ошди, 160 мингдан зиёд қимматбаҳо қоракўлча олинди. Каттақўрғондаги ихтисослаштирилган хўжалик чорвадорлари ва область олимларининг ишлари 1983 йил СССР Давлат мукофотига тавсия этилди. Суратларда: 1. Бош зоотехник Т. Халилов, илғор ишчи К. Муҳамедовалар қоракўлча сифатини кўздан кечиришмоқда. 2. Комплекснинг умумий кўриниши.

Р. Ғафуров фотолари. (ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ БЮРОСИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюросининг 7 февраль куни бўлиб ўтган мажлисида кўкламги экишга тайёргарлик кўриш ишлари қандай олиб борилаётганлиги тўғрисидаги ахборот тингланди, бу ишларни жадаллаштириш ва энг яхши агротехника муддатларида тугаллаш тадбирлари белгиланди.

Бюро Ўзбекистон ССР Савдо министрлигининг 1983—1985 йилларда ёрдамчи хўжаликларда гўшт етиштириш ва уни реализация қилишни анча кўпайтириш борасидаги тадбирларини маъқуллади.

Новгород областига оталиқ ёрдами кўрсатаётган қурилиш ташкилотлари коллективларининг 1982 йил тўртинчи кварталидаги социалистик мусобақаси якунлари чиқарилди. Пудрат ишлари планини 107,4 процент бажарган «Узновгородстрой» тресги ғолиб деб топилди.

Бюро шу йил 16—17 февраль кунлари Тошкентда «Етук социализм босқичида СССР халқларининг кардошларча ҳамкорлиги» мавзуидаги Бутуниттифоқ конференциясини ўтказиш тадбирларини ва конференция программасини маъқуллади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюросининг мажлисида театр санъатини янада ривожлантириш ҳамда унинг республика меҳнаткашларини коммунистик руҳда тарбиялашдаги ролини ошириш йўллари белгиланди.

Партия ва ҳукумат қарорларини бажариш билан боғлиқ бошқа масалалар ҳам кўриб чиқилди.

Ўртоқ Григорий Васильевич РОМАНОВга

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети Сизни, Коммунистик партия ва Совет давлатининг таниқли арбобини олтмиш ёшга тўлган кунингизда қизғин қутлайдилар.

Григорий Васильевич, Сизга сиҳат-саломатлик, узоқ умр ва совет халқининг бахт-саодати, мамлакатимизда коммунизм тантанаси йўлида янада самарали ишлашингизни тилаймиз.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ — **СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ** — **СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ**

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎРТОҚ Г. В. РОМАНОВГА СОЦИАЛИСТИК МЕҲНАТ ҚАҲРАМОНИ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Коммунистик партия билан Совет давлати олдидаги катта хизматлари учун ва туғилган кунига олтмиш йил тўлиши муносабати билан КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Ленинград область комитетининг биринчи секретари ўртоқ **Григорий Васильевич Романов**га **Социалистик Меҳнат Қаҳрамони** унвони берилиб, **Ленин ордени** ҳамда **«Ўроқ ва Болға»** олтин медали топширилсин.

СССР Олий Совети Президиуми Раисининг Биринчи ўринбосари В. КУЗНЕЦОВ.
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари Т. МЕНТЕШАШВИЛИ.

Москва, Кремль.
1983 йил, 6 февраль.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Пассажир ва юк ташиш планларини бажаришда, авиациядан халқ хўжалигида фойдаланишда, кадрлар тайёрлаш ва янги авиация техникасини ўзлаштиришда эришган муваффақиятлари учун СССР Олий Совети Президиумининг 1983 йил 4 февралда чиқарилган Фармонига мувофиқ гражданавиацияси ходимларининг катта бир группаси СССР орден ва медаллари билан мукофотланди.

Ленин ордени билан 25 киши, Октябрь Революцияси ордени билан 38 киши, Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан 253 киши, Халқлар Дўстлиги ордени билан 98 киши, «Ҳурмат Белгиси» ордени билан 373 киши, II даража «Меҳнат Шуҳрати» ордени билан 60 киши, III даража «Меҳнат Шуҳрати» ордени билан 403 киши, «Шавкатли меҳнати учун» медали билан 575 киши ва «Меҳнатда ўрнак кўрсатганлик учун» медали билан 675 киши мукофотланди.

Фармон «СССР Олий Совети Ведомостлари»да эълон қилинади.

МУКОФОТЛАР ТОПШИРИЛДИ

7 февраль куни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида давлат мукофотларини тантанали вазиятда топшириш маросими бўлди.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги М. Н. Набиевга Октябрь Революцияси ордени, Андижондаги 10-шаҳар ҳунар-техника билим юртининг ўқитувчиси А. Акбаровга «СССР халқ ўқитувчиси» фахрий унвони берилганлиги тўғрисида ёрлиқ топширилди. Халқ хўжалик илғорларидан, маданият арбобларидан катта бир группасига Меҳнат Қизил Байроқ ордени, Халқлар Дўстлиги, «Ҳурмат Белгиси», иккинчи ва учинчи даража «Меҳнат Шуҳрати» орденлари, СССР медаллари, республиканинг фахрий унвонлари берилганлиги тўғрисида гувоҳномалар ва кўкракка тақиладиган тегишли нишонлар, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқлари топширилди.

Юксак давлат мукофотларини Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси И. Б. Усмонхўжаев топширди.

(ЎзТАГ).

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармони

ЎРТОҚ Н. Ғ. ҚУРБОНОВНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ҚИШЛОҚ ҚУРИЛИШИ МИНИСТРИ ЭТИБ ТАЙИНЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми **қарор қилади:**

Ўртоқ Набижон Ғаниевич Қурбонов Ўзбекистон ССР Сув хўжалиги қурилиши давлат комитети раиси вазифасидан озод этилиб, Ўзбекистон ССР қишлоқ қурилиши министри қилиб тайинлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси И. УСМОНХЎЖАЕВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Г. ҲАЙДАРОВА.

1983 йил 7 февраль, Тошкент шаҳри.

МУНОСИБ ҲИССА

ҚУВАСОЙ ШАҲРИДАГИ СССР 50 ЙИЛЛИГИ НОМЛИ «ҲУРМАТ БЕЛГИСИ» ОРДЕНЛИ ПАРРАНДАЧИЛИК ФАБРИКАСИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ 1983 ЙИЛГИ

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

Қувасой шаҳридаги СССР 50 йиллиги номли «Ҳурмат Белгиси» орденли паррандачилик фабрикасининг коллективи мамлакат Озиқ-овқат программасини бажаришга муносиб ҳисса қўшишга интилиб, 1983 йил учун қуйидаги оширилган социалистик мажбуриятларни қабул қилади:

110 миллион дона тухум олинади, бу эса пландагидан 9 миллион дона кўпдир.

1250 тонна, яъни планга қараганда 150 тонна кўп парранда гўшти етиштирилади.

Паррандалар сони 5 процент кўпайтирилади.

Паррандачилик фабрикаси коллективи ички резервларни қидириб топиб, моддий воситалар ва ёқилғи энергетика ресурсларини ғоят қаттиқ тежаб-тергаб, илғор технологияни ва прогрессив меҳнат методларини жорий эта бориб, катта паррандалар планга нисбатан 2 процент, жўжалар эса 5 процент кўп сақлаб қолинишига эришади, энергия сарфини 2 процент, суюқ ёқилғи сарфини эса 30 процент камайтиради.

Социалистик мажбуриятлар паррандачилик фабрикаси коллективининг умумий йиғилишида муҳокама этилиб маъқулланган.

ДАСТЛАБКИ МУВАФФАҚИЯТ

КАЛИНИН. Ўтган йил қиш эрта бошланди. Бу чорвадорлар, айниқса, Келес массивида жойлашган Охунбобоев номли қўйчилик совхози чўпонларининг ишини бирмунча қийинлаштирди. Бироқ улар қишловга пухта ҳозирлик кўриб, мўл-кўл озуқа жамғарган эдилар. Шу туфайли совхоз чорвадорлари қишловдан қўй-қўзиларни беталафот олиб чиқмоқдалар.

Куни кеча совхоздан хушхабар олинди. Чорвадорлар давлатга 205 тонна гўшт етказиб беришди. Бу ярим йиллик планда белгилангандан 15 тонна кўпдир. Ҳар бир қўйнинг тирик вазни 57 килограммданга тўғри келди.

— Биз ютуқларни янада мустаҳкамлаш учун ҳаракат қилмоқдамиз, — дейди совхоз директори, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган чорвадор А. Бакиров. — Яқин кунларда қўзилатиш ҳам бошлаб юборилади. Бу муҳим кампанияга ҳам пухта тайёргарлик кўриб қўйилган. Ҳар юз совлиқдан камида 120 тадан қўзи оламиз. Совхозимиз меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андроповнинг Москва станоксозлари билан бўлган учрашувда айтган сўзларини пухта ўрганиб чиқмоқдалар. Ҳақиқатан ҳам белгиланган план ва мажбуриятларнинг сўзсиз бажарилиши учун ҳар ким ўз бурчига садоқат билан муносабатда бўлиши керак. Буни биз чуқур ҳис қилган ҳолда иш олиб бормоқдамиз.

Охунбобоевлик чорвадорлар ўн биринчи беш йилликнинг учинчи йилида ўз зиммаларига олган мажбуриятларини сўзсиз бажариш учун курашмоқдалар.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг 1983 йил 7 февралдаги Фармонига биноан Хоразм область Шовот районининг маъмурий маркази Шовот шаҳри область қарамоғидаги шаҳарлар категориясига ўтказилди.

Фармонга мувофиқ Шовотқалъа қишлоғининг Арбоб ва Большевик, Большевик қишлоғининг Ипакчи ва Қазувчи, Ленинобод қишлоғининг Хидирали аҳоли пунктлари, шунингдек Қиёт қишлоғининг Тожикиён ва Қулли аҳоли пунктлари Шовот шаҳри доирасига киритилди.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: КОММУНИСТНИНГ СЎЗИ ВА ИШИ

ТАШАББУСЛАР ЧАШМАСИ

КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленуми мамлакатимиз экономикасини юксалтириш, халқимиз турмуш фаровонлигини оширишда туб ўзгаришлар йўлини очиб берди. Барча совет кишилари қатори Ургут районидаги «Москва» колхозининг чорвадорлари ҳам Пленумда ўртага қўйилган вазифаларни муваффақиятли ҳал этиш учун ташаббус кўрсатиб, сабот билан меҳнат қилмоқдалар. Бунда партия ташкилотларининг сиёсий-ташкилотчилик ишлари, коммунистларнинг ташаббускорлиги ва авангардлиги муҳим роль ўйнамоқда.

Коммунистлар ташаббускорлигини ошириш, меҳнатни илмий асосда ташкил этиш ва илғор технологияни ҳаётга татбиқ этиш чорвачиликни ривожлантиришда муҳим роль ўйнайди.

Аввало шуни айтишим керакки, колхоз партия комитети КПСС XXVI съезди қарорларини турмушга оғишмай татбиқ эта бориб, чорвачиликни жадал суръатда ривожлантириш муаммоларини муваффақиятли ҳал этишга эътиборини кучайтирди. Бу соҳада коммунистлар авангардлиги ошганлиги, чорвадорлар ўртасида партия қатлами мустаҳкамланганлиги, партия аъзоларини ўз бурчлари ва вазифаларини оғишмай бажариш руҳида тарбиялаш борасидаги ишлар активлаштирилганлиги ўз самарасини бермоқда. Дастлаб партия ташкилотимиз ўз сафига 47 коммунистни бирлаштирган эди. Ҳозир уларнинг сони 82 нафарга етди. Олти долзарб участкада цех партия ташкилотлари тузилди. Энг муҳими, бу ташкилотларнинг ҳар бири чорвачиликни ривожлантиришга оид масалалар билан жиддий шуғулланадиган, коммунистлар эса бу борадаги ҳар бир топшириқни белгиланган муддатларда бекаму кўст ижро этадиган бўлиб қолишди.

Чорвачилик комплекси цех партия ташкилоти фаолияти йил сайин жонланиб бораётганлиги, айниқса, қувончлидир. Ҳозир бу ташкилот 14 коммунистни бирлаштирган.

Комплекс цех партия ташкилотининг секретари Ҳожимурод Хўжамуродов — ветеринария врачи. У ўз зиммасидаги вазифага масъулият билан муносабатда бўлади. Бошқалар эса ундан ибрат олиб ишламоқдалар. Бўрдоқичилик бригадаси бошлиғи, коммунист Аъзам Бойматов ҳам Озиқ-овқат программасини рўёбга чиқариш учун мардона меҳнат қилаётганлардан бири. Ташаббускор коммунист ва унинг ёрдамчилари Қурбон Ҳамдамов, ака-ука Адаш ва Улаш Ориповлар молларни зооветеринария қоидаси асосида парвариш қилмоқдалар. Бу эса ажойиб самара бермоқда. Масалан, 1979 йилда гўштга топширилган ҳар бир корамолнинг ўртача тирик вазни 350 килограммдан ошмаган бўлса, эндиликда бўрдоқига боқилган молларимиз 420—430 килограммдан тош босмоқда.

Коммунистларимиз мустаҳкам ем-хашак базаси чорвачиликни ривожлантиришнинг асосий омили эканлигини яхши тушунишади. Шу туфайли бу борада ибратли ишлар амалга оширилди. Колхоз правлениеси ва партия комитети тўйимли, ширали озуқа ва дағал хашак тайёрлашни ташкил этишда хилма-хил резервлардан фойдаланмоқдалар. Хўжалигимизда ихтисослаштирилган бешта бригада озуқа етиштириш билан шуғулланмоқда. Ўроқ Зулфиқоров, Ўлжа Туғалов, Аъзамат Бобоқулов сингари коммунистлар бошқараётган бригадалар ўтган йили ҳар гектар майдондан 100 центнердан ошириб «каҳрабо дон», 600 центнердан кўкпоя етиштирдилар.

Кейинги бир йилда коммунистлар ташаббуси билан 170 гектар янги ерлар ўзлаштирилди ва дон учун маккажўхори экилди. Шуниси диққатга сазоворки, 1982 йилда ғалла, маккажўхори, беда, хашаки лавлаги майдонлари 1276 гектарга етказилди. Бундай майдонлар бу йил яна ҳам кенгайтирилади. Озуқабоп экинлар ҳосилдорлиги бутун чоралар билан оширилади. Беш йиллик охирига бориб, етиштириладиган озуқа салмоғи салкам 1,5 баравар кўпаяди.

Маълумки, ўтган йил чорвачилик учун анча мураккаб келди. Лекин партия комитети колхоз правлениеси билан ҳамкорликда бу қийинчиликларни енгиш, қишлов учун мустаҳкам озуқа базаси вужудга келтириш тадбирларини белгилади. Шунга кўра, 493 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 122 центнердан қуруқ пичан етиштирилди. Бундан ташқари, 521 тонна сомон, 3 минг тоннадан зиёд сенаж, 80 тонна беда уни, кўплаб дағал хашак тайёрлашга эришдик. Маккажўхори ўримини қисқа муддатларда ўтказиб, деярли 15 минг тонна силос бостирдик.

Ҳозир комплексда беш минг қорамол боқилмоқда. Бултур хўжаликларга деярли 700 бош зотли ғунажин етказиб берилди. Гўшт сотиш плани ошириб бажарилди. Унинг таннархи арзонлашди. Сут ишлаб чиқаришда ҳам шундай ажойиб кўрсаткичлар қўлга киритилди. Илгарилари ҳар бир сигирдан ўртача 1441 килограммдан сут соғиб олинарди, бултур бу кўрсаткич салкам 3000 килограммга етди. Коммунист соғувчи Ҳадича Усмонова ва унинг издоши Гулсара Олимова ҳар бир говмишдан соғиладиган сут миқдорини 3300—3500 килограммга етказишди.

Ўн биринчи беш йилликнинг дастлабки икки йилини ана шундай натижалар билан якунлаган чорвадорларимиз мавжуд резерв ва имкониятларни топиб, ишга тушириш йўлида қизғин иш олиб бормоқдалар.

Бундан кейин ҳам чорвачилик масалалари, унинг самарадорлигини ошириш партия комитети ва барча коммунистларнинг диққат-марказида тураверади. Биз мажлис ва йиғилишларда бу соҳа проблемаларини узлуксиз таҳлил этиб борамиз. Яқинда очиқ партия йиғилиши ўтказдик. Унда КПСС Марказий Комитети май ва ноябрь Пленумлари қарорлари, СССР Озиқ-овқат программасини рўёбга чиқаришда коммунистларнинг ташаббускорлик, авангардлик роли ҳақидаги масала атрофлича муҳокама этилди. Фаол коммунистлар — бош агроном А. Тўгалов, чорвачилик комплекси бўрдоқичилик бригадаси бошлиғи А. Бойматов ва бошқалар сўзга чиқишди. Нотиқлар КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўрток Ю. В. Андропов Москва станоксозлик заводи ишчилари билан учрашув чоғида қўйган вазифалар асосида партия ташкилоти жанговарлигини кучайтириш, ҳар бир иш жойида юксак уюшқоқликни таъминлаш, тежамли ва самарали ишлаш лозимлиги ҳақида гапиришди.

— Бу комплексимиз тўла қувват билан, тобора самарали ишлашининг асосидир, — дейишди нотиқлар. — Фақат шундагина мамлакатимиз Озиқ-овқат программаси изчил, собитқадамлик билан бажарилишига муносиб ҳисса қўшамиз, гўшт, сут мўллигига эришамиз.

Дарҳақиқат, чорвачилик комплексини тўла ишга тушириш партия ташкилотимиз олдида турган долзарб вазифадир. Келажакда бу ерда 6 минг бош қорамол боқилади. Шунга асосан гўшт, сут етиштириш ҳам, хўжаликларга ғунажин сотиш ҳам ошиб бораверади. Масалан, 1983 йилда давлатга фақат юқори семизликда гўшт сотиш мўлжалланган. Беш йиллик охирига бориб, давлатга 750 тонна гўшт сотилади.

Бу довонлардан муваффақиятли ошиш учун коммунистларимиз, барча чорвадорлар матонат билан курашмоқдалар, зафарларни идеологик жиҳатдан таъминлаш учун ташкилий-тарбиявий ва сиёсий ишларни жонлантирмоқдалар. 1983 йилда чорвачиликдан 200 минг сўмга яқин соф даромад олишни режалаштирганмиз. Рентабеллик 30 процентни ташкил этади. Меҳнат унумдорлиги 1982 йилдагига нисбатан 6—7 процент ўстирилади. Ватанпарварлик ва ташаббускорлик билан меҳнат қилаётган коммунистлар ва комплекснинг барча чорвадорлари, албатта, ваъдаларига вафо қиладилар.

Қ. РАҲИМОВ,
Самарқанд область, Ургут районидаги «Москва» колхози партия комитетининг секретари.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ БЎЙЛАБ

● ТИНДА (Амур область). Байкал-Амур магистрали қурилиши якунловчи босқичга кирди. 3 минг километрдан ҳам узун бўлган трассанинг ғарбий қанотида темир йўллар тўла туташтирилади. «ГлавБАМстрой»нинг янги бўлинмалари икки томондан шу пунктга қараб ҳаракат қилмоқда. Уларни 500 километр масофа ажратиб турибди. Қурувчилар бутун магистрал бўйлаб транспорт қатнови очилиши кунини яқинлаштириш мақсадида ички резервлардан моҳирона фойдаланмоқдалар.

● БОГОДУХОВ (Харьков области). «Родина» колхозида соғлиқни сақлаш бўйича раис ўринбосари вазифаси жорий этилди. Бу лавозимга маҳаллий даволаш марказининг бош врачи, медицина фанлари кандидати Владимир Спиридонович Танцюра тайинланди. Хўжаликда социал ривожлантириш планига мувофиқ касалхона, поликлиника, аптека, сутчилик комплекси ҳузурида профилакторий барпо этилди. Колхозда 27 нафар дипломли медик меҳнат қилмоқда.

● ХИМКИ (Москва области). «Шереметьево» халқаро аэропорти бортпроводникларининг конкурси касб маҳоратини янада такомиллаштиришга хизмат қилади. Москва областидаги Химки шаҳрида ўтказилган кўрик Аэрофлотнинг 60 йиллигига бағишланди. (ТАСС).

Тошкент парфюмерия-косметика фабрикасида ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар тури кун сайин кўпаймоқда. Бугунги кунда 90 миллион сўмлик юз хил маҳсулот тайёрланяпти. Суратда: бригада бошлиғи Ш. Бобоева (ўнгда) ва ишчи М. Соипназарова маҳсулотларни кўздан кечиришмоқда.

А. Ваништейн фотоси (ЎзТАГ).

ОНГЛИ ИНТИЗОМ–ЮКСАК САМАРАДОРЛИК МАНБАИ

ШАРАФЛИ БУЮРТМА

Ўзбекистон ишчилари Уренгой-Помари - Ужгород газ қувури қурилишига мададни тобора кучайтирмоқдалар

Обь дарёси бўйидан СССРнинг ғарбий чегараларигача бориб етадиган газ қувури қурилиши тобора жадаллаштирилмоқда. Муҳим халқ хўжалиги аҳамиятига эга бўлган Уренгой-Помари-Ужгород газ қувурини фойдаланишга топшириш муддатлари шундай тиғизки, уни белгиланган муддатларда ишга тушириш учун бутун мамлакат ёрдам кўрсатмоқда. Ўзбекистон корхоналарининг меҳнаткашлари ҳам газ қувури тезроқ ишга туширилиши учун муносиб мадад бераётирлар.

Газ қувурининг 1983 йилдаёқ экспортга газ юборадиган 4 минг километрдан кўпроқ узунликдаги қисми тезда фойдаланишга топширилиши керак. «Зангори олов» магистралининг ярмидан кўпроқ қисмида ҳозирнинг ўзидаёқ қувурларни пайвандлаш, ётқизиш ва синаш ишлари туғалланди.

Ишлар кўлами кенг. Лойиҳада кўзда тутилган барча ишларни бажариш учун миллиардлаб сўм маблағ сарфлаш лозим. Материал ва ускуналарни етказиб беришга мамлакатимиздаги 3 мингга яқин корхона ва ташкилотларнинг сафарбар қилинганлиги ҳам шундан далолат бериб турибди. Улар орасида Ўзбекистон корхоналари ҳам бор. Тошкентдаги «Средазэлектроаппарат» ва «Подъёмник» ишлаб чиқариш бирлашмалари Уренгой-Помари-Ужгород газ қувури трассасига зарур ускуналарни барвақт етказиб берадилар. Ишга тушириладиган компрессор станциялари учун юбориладиган қурилмаларни тезроқ жўнатиш юзасидан тиғиз тадбирлар кўриляпти. Уй-жой ва маданий-маиший хизмат кўрсатиш объектларига эга бўлган комплексларда дастлабки 17 та станция ишга туширилиши мўлжаллаб қўйилди.

Табиийки, бундай улкан объект қурилиши учун ускуналар етказиб бериш юзасидан олинган топшириқ ниҳоятда шарафлидир. Ана шу буюртмани бажариш йўлида нима ишлар қилинмоқда?

— Бундай муҳим топшириқни муддатидан илгари бажарамиз, — дейди «Средазэлектроаппарат» ишлаб чиқариш бирлашмасининг бўлим бошлиғи Э. Тожибоев. — Бирлашмамиз коллективи «Ишчи эстафетаси» ҳаракатининг анъаналарига содиқ тарзда компрессор станциялари қурувчиларининг чақириқларига «лаббай!» деб жавоб бердилар. Тошкент машинасозлари мусобақадошларимизга ёрдамни кучайтириш мақсадида уларнинг буюртмаларини бажариш муддатларини қисқартириш ташаббуси билан чиқдилар.

Дарҳақиқат, ишчилар зиммага олган мажбуриятларини муваффақиятли уддалаш учун имкониятлардан тўла фойдаланиш, янги резервларни ҳаракатга келтириш учун кураш олиб бормоқдалар. Бирлашманинг Тошкентдаги бош корхонаси ва Андижондаги электр ускуналарни монтажлаш цехларида СССР Газ саноати министрлигининг шарафли топшириғини бажаришни тезлаштиришга бағишланган йиғилишлар бўлиб ўтди. Ишчилар ва мутахассислар ўз имкониятларини ҳисобга олиб, резервларни чамалаб кўриб оширилган социалистик мажбуриятлар қабул қилдилар. Белгиланган планга мувофиқ 1983 йилнинг биринчи ярмида газ қувури трассасига 249 та энергетика панеллари ва бошқарув пультлари етказиб берилиши керак эди. Ишчи йиғилишларининг қатнашчилари бу муддатни қисқартиришга — шарафли буюртмани биринчи квартал мобайнида тўла адо этишга қарор бердилар. Февраль ойидан бошлаб газ қувури участкаларига дастлабки ускуналар жўнатила бошлайди.

«Подъёмник» ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи ҳам қитъалараро газ қувури қурилишини тезлаштиришга муносиб ҳисса қўшишга шайланмоқда. Корхона бош инженери Е. Неверов мана бундай деди:

— Бизнинг корхонамиз министрлик системасида кекса корхоналардан саналади. Корхонанинг бутун тарихи давомида қанча маҳсулот ишлаб чиқарилгани, экономикани ривожлантиришга қўшган ҳиссасининг ҳисобига етиб бўлмайди. Шундай бўлса ҳам бу сафарги буюртма масъулияти катта эканлигини ҳис қилиб турибмиз. Ҳар бири 10 тонна юк кўтариш қобилиятига эга бўлган электр кўприк кранлари тайёрлаб бериш юзасидан қабул қилган мажбуриятимизни муваффақиятли уддалаш учун бутун куч ва имкониятларимизни сафарбар этамиз.

Корхонанинг илғор бригадалари ва тажрибали ишчилари муҳим буюртмани адо этишга жалб қилинди. Улар шу йилнинг ўзидаёқ 13 та ана шундай кран тайёрлаб беришлари лозим. Бундай қудратли кранлар Помари, Верхне-Кондинское ва Климка компрессор станцияларига етказиб берилади. Буюртманинг масъулияти шундаки, бу станциялар шу йилнинг ўзида ишга туширилади. Мусобақадошларимизнинг кўраётган тадбирларини ҳар қадамда қувватлаб турмоқ учун берилган буртмани вақтида бажаришгина эмас, уни тезроқ етказиб бериш ва маҳсулотнинг сифатли тайёрланишига эришиш ҳам керак. Ана шунда газ қувури трассасидаги объектлар жадал қурилиб, вақтида фойдаланишга топширилади.

Бу йил ишга тушириладиган станциялар учун ускуналар етказиб беришни тезлаштириш юзасидан ишлаб чиқилган тадбирларни изчил амалга ошириш яхши самаралар бераяпти. Машинасозлар компрессор станцияларига кранларни йилнинг иккинчи ва учинчи кварталларида етказиб беришга аҳд қилдилар. Бошқача бўлиши мумкин эмас, — дейишди А. Пискнев раҳбарлик қилаётган металл конструкциялар бригадасининг азаматлари. Бу ташаббускор бригада қарорига корхонадаги бошқа коллективлар ҳам қўшилдилар. Тайёргарлик ишлари кучайтириб юборилди. Электр кўприк кранлари тайёрлаш Г. Денисов, Г. Воробьёв, М. Ғаффоров, Т. Шерматов бошлиқ илғор бригадаларнинг аъзоларига топширилди. Инженер Б. Қосимов бошлиқ участка монтажлаш ишларини жадаллаштириб юборди.

Ўзбекистон машинасозлари катта халқ хўжалиги аҳамиятига эга бўлган газ трассасидаги ишларни жадаллаштиришга муносиб ҳисса қўшиш учун социалистик мусобақани шу тарица қизитиб юбордилар. Бунда улар ишлаб чиқариш интизоми, меҳнат интизоми берадиган афзалликлардан самарали фойдаланаётирлар. Ишлар аниқ, пухта ва узлуксиз ташкил қилинган жойларда Бутуниттифоқ аҳамиятига эга бўлган шарафли буюртма муваффақиятли бажарилмоқда. Буни республикамиз ишчи коллективларининг Уренгой-Помари-Ужгород газ қувури трассасига асбоб-ускуналар етказиб беришни жадаллаштириш учун кўраётган чора-тадбирлари кўрсатиб турибди.

И. АҲМЕТОВ.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

«ЖАРИМА КИМНИНГ ҲАМЁНИДАН!»

Газетанинг 1982 йил 27 ноябрь сонида босилган юқоридаги сарлавҳали танқидий мақолада Жиззах областидаги айрим ташкилотлар темир йўл транспорти орқали келган юкларни ўз вақтида тушириб олиб кетмаётгани натижасида вагонлар керагидан ортиқча туриб, графикларнинг бузилаётгани ва бошқа камчиликлар очиб ташланган эди.

Мақола юзасидан текшириш ўтказиб, редакцияга жавоб йўллаган **ЖИЗЗАХ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИ** унда келтирилган фактларнинг ҳаққонийлигини тасдиқлайди.

Шунингдек, хўжасизлик ва бепарволикка йўл қўйгани учун Октябрь, Пахтакор ва Жиззах районлари тайёрлов идораларининг директорлари Белгибоев, Аралов ва Юнусовларга ҳамда Октябрь район матлубот жамияти правлениесининг раиси Раҳимовга қаттиқ ҳайфсан берилди. Аралов ва Белгибоевларнинг ҳар биридан 320 сўм пул начёт қилиниб, ундириб олинди. Булардан ташқари вагонларни бўшатиш ишида совуққонликка йўл қўйгани учун Пахтакор район халқ суди қарорига кўра, район йўл ремонт-қурилиш участкасининг бош инженери Бейлеевнинг ойлик маошидан келтирилган зарарнинг бир қисми ундириб олинди.

Жиззах область партия комитети вагонларга юк ортиш ва туширишда уларнинг узоқ бекор туриб қолишининг олдини олиш ва бу ишни доимо назорат қилиб боришни область халқ контроли комитетига топширди.

ЖУРНАЛЛАРНИНГ ЯНГИ СОНЛАРИДА

«ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИ»

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг назарий ва сиёсий журнали «Ўзбекистон коммунисти»нинг январь сони босмадан чиқди.

Журнал КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўрток Ю. В. Андроповнинг КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети ва РСФСР Олий Советининг СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишланган қўшма тантанали мажлисда қилган доклади, СССР Олий Совети ва КПСС Марказий Комитетининг мажлисда қабул қилинган «Жаҳон парламентлари, ҳукуматлари, сиёсий партиялари ва халқларига» Мурожаатномаси, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети биринчи секретари ўрток Ш. Р. Рашидовнинг ана шу мажлисда сўзлаган нутқи босилган.

Журналда республика партия ташкилотининг КПСС XXVI съезди, КПСС Марказий Комитети 1982 йил май ва ноябрь Пленумларининг қарорлари асосида деҳқончилик ва чорвачиликни янада ривожлантириш вазифаларини муҳокама қилган Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети VIII пленумининг материаллари эълон қилинган.

Танқид-библиография бўлимида «Тенглар орасида тенг» тўпламига тақриз берилган.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ НОЯБРЬ ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИ–ҲАЁТГА!

ЭКОНОМИКАНИ МУВАФФАҚИЯТЛИ РИВОЖЛАНТИРИШ АСОСИ

План, ишлаб чиқариш ва меҳнат интизомини мустаҳкамлаш партия иқтисодий сиёсатининг олий мақсади — халқнинг моддий ва маданий турмуш даражасини муттасил юксалтириб бориш, ривожланган социализмнинг социал-иқтисодий проблемаларини ҳал қилишнинг таъсирчан омилидир. Бу вазифа ижтимоий ишлаб чиқаришни тобора ўстириш ва аҳолининг реал даромадларини ошириш зарурияти туфайлигина эмас, балки социал тадбирларнинг кенг программасини жадал суръатлар билан амалга ошириш, кишиларнинг қобилияти ва ижодий активлигини ҳар томонлама авж олдириш зарурлиги жиҳатидан ҳам актуалдир.

Бу проблемаларни ҳал қилишнинг ёрқин намунасини республика халқ хўжалигини ривожлантириш ҳамда шу беш йилликда меҳнаткашларнинг турмуш даражасини ошириш натижаларини акс эттирувчи рақамлардан яққол кўриш мумкин. Ўтган икки йил мобайнида меҳнаткашларнинг реал даромадлари аҳоли жон бошига 7,4 процент, аҳолининг ижтимоий истеъмол фондларидан олган имтиёзлари 627,7 миллион сўм ёки 12,5 процент кўпайди. Республика халқ хўжалигида ишчи ва хизматчиларнинг ойлик ўртача иш ҳақи 1982 йилда 159 сўмга етди.

Совет кишиларининг турмуш даражасини янада оширишда халқ истеъмол молларини ишлаб чиқаришни муттасил ўстириш ва аҳолига хизмат кўрсатишни такомиллаштириш жуда катта аҳамиятга эга. КПСС XXVI съездида белгиланган тадбирларга мувофиқ, Ўзбекистонда ишлаб чиқаришни янада ўстириш, товарларнинг ассортиментини кенгайтириш ва сифатини яхшилаш юзасидан катта ишлар қилинмоқда. 1982 йилда пландан ташқари 1,5 миллион квадрат метр шойи газлама, 500 минг жуфт пайпоқ, 1.064 минг жуфт чарм пойабзал, 500 минг дона трикотаж буюм, 27,4 минг тонна қаймоғи олинмаган сут маҳсулотлари ишлаб чиқарилди. Халқ истеъмол моллари ишлаб чиқариш плани 105,1 процент бажарилди.

Шу беш йилликда республика халқ хўжалигини ривожлантиришнинг иқтисодий кўрсаткичларини чуқур таҳлил қилиш шуни кўрсатадики, баъзи корхоналарда аниқ ишлаб чиқариш интизоми яхши йўлга қўйилмаган, иш вақтидан рационал фойдаланилмаяпти. Планнинг бажарилиши ва ишлаб чиқаришнинг ташкил этилиши учун масъулият ҳисси

Илмий коммунизм асосчилари ишлаб чиқаришни ривожлантиришда, ижтимоий бойлик яратиш, кишиларнинг эҳтиёжини қондириш ва инсонни ҳар тарафлама камол топтиришда меҳнат ҳал қилувчи роль ўйнашини ҳар тарафлама асослаб берганлар. Социализм ва коммунизм меҳнат билан барпо этилади, бинобарин, бизнинг жамиятимизда инсоннинг қадр-қиммати ҳам унинг меҳнат ҳиссаси билан белгиланади.

КПСС XXVI съезди, партия Марказий Комитетининг шундан кейин бўлиб ўтган Пленумларида меҳнат фаолиятини ҳар томонлама ривожлантириш, меҳнаткашлар ўз имкониятлари, куч ва қобилиятларини тўла намоён эта олишлари учун катта имкониятлар яратиш юзасидан кенг тадбирлар ишлаб чиқилди. Меҳнатнинг социал ва ишлаб чиқариш шароитлари анча яхшиланмоқда, меҳнаткашларнинг дам олиши, соғлиғини мустаҳкамлаш ва меҳнат активлигини ошириш учун қулай шароитлар яратилмоқда. Халқ хўжалигида қўл меҳнатини қўлланишни камайтиришга жуда катта эътибор берилмоқда.

Ўзбекистонда ишлаб чиқарувчи кучларни ривожлантириш суръатлари тобора тезлашиб, катта сифат ўзгаришлари юз бермоқда, фан-техника тараққиёти кенг жорий этилмоқда. Бу эса меҳнат фаолияти самарадорлигини ошириш жамият бойлигини, аввало моддий ва маданий бойликларни кўпайтиришнинг моддий асоси бўлмоқда. Республика илмий ташкилотлари ҳар йили ишлаб чиқаришга ярим миллиард сўмдан кўп иқтисодий самара берадиган илмий-техника янгиликларни етказиб бермоқдалар. Ўтган йилнинг ўзидагина Ўзбекистон ССР Министрлар Советига қарашли корхоналарда янги техника ва технология бўйича 519 та тадбир амалга оширилди, кўпгина цехлар, участкалар ва ишлаб чиқариш комплекс механизациялаштирилди ва автоматлаштирилди. Янги техникани жорий этиш корхоналардаги меҳнат шароитини анча яхшилаш билан бирга, катта иқтисодий самара олиш, 30 мингдан кўп ходимнинг меҳнатини тежаб қолиш имконини бермоқда. Бу тадбирлар айни вақтда эски техникани янги, янада такомиллашган техника билан алмаштиришга, ишлаб турган асбоб-ускуналарни модернизация қилишга, технология жараёнларини такомиллаштиришни таъминлашга ёрдам бермоқда. Шу тадбирлар натижасида кўпгина корхоналарда бир-бирини тўлдирадиган машиналар системаси пайдо бўлди. Ишлаб чиқаришнинг бутун жараёнида қўл меҳнати ўрнига комплекс механизация жорий этилди. Буларнинг ҳаммаси меҳнат интизомини мустаҳкамлаш учун моддий шарт-шароит яратмоқда.

Фан-техника тараққиёти ишчининг меҳнатини енгиллаштирибгина қолмай, айни вақтда унинг унумдорлигини оширади, кўпдан-кўп ижодий ташаббус туғдирибгина қолмай, унинг маданий-техникавий савиясини оширади, жисмоний ва ақлий меҳнат ўртасидаги тафовутларнинг тугатилишига олиб келади.

Жамиятимиз ҳар бир аъзосининг юксак унум билан меҳнат қилиш иштиёқи, жамиятнинг бутун бойлиги ишлаб чиқаришни ривожлантириш самараси эканлигини чуқур тушуниб етиш социалистик меҳнат интизомида яққол кўринмоқда. Давлат план интизомига қатъий амал қилиш, юксак меҳнат интизомини қўллаб-қувватлаш, бу интизомни мустаҳкамлаш учун кундалик кураш совет меҳнаткашлари катта кўпчилигининг энг муҳим ва характерли хусусияти бўлиб қолди.

В. И. Ленин бир неча бор таъкидлаганидек, социалистик меҳнат интизоми меҳнат интизомининг энг олий формасидир. **«Ижтимоий меҳнатнинг коммунистик йўсинда ташкил этилиши учун биринчи қадам социализм бўлиб, унинг бу йўсинда ташкил этилиши меҳнаткашларнинг эркин ва онгли интизомларига асосланади ва борган сари кўпроқ асосланади»,** — деган эди Владимир Ильич.

Ишлаб чиқариш жараёнлари ўсган ва мураккаблашган сари халқ хўжалиги барча тармоқлари самарадорлигини янада ошириш зарурати партия, давлат ва меҳнат интизомини янада мустаҳкамлаш, масъулиятсизлик, уқувсизлик, ишёқмаслик сингари иллатларга қарши кескин кураш олиб боришни тақозо этади.

Одамлар ишлаб чиқарувчи кучларнинг асосий элементи бўлиб, улар янги меҳнат қуроллари яратадилар, ишлаб чиқаришни такомиллаштирадилар, уни ташкил этиш характерини ўзгартирадилар, фан-техника тараққиётига янги йўл очиб берадилар. Ўн минглаб ишлаб чиқариш илғорлари бугунги кунда техникани такомиллаштириш, технология жараёнларини яхшилаш, ишлаб чиқариш қувватларидан энг оқилона фойдаланишга оид қимматли таклифлар билан майдонга чиқмоқдалар. Буларнинг ҳаммаси халқ хўжалигида жуда катта маблағларни тежаш, уни меҳнаткашларнинг моддий ва маънавий эҳтиёжларини янада тўлароқ қондиришга сарфлаш имконини бермоқда. Шунинг учун ишлаб чиқариш қанчалик муваффақиятли ривожлантирилса, социал ва иқтисодий омиллар бир-бири билан қанча пухта уйғунлашса, моддий ва меҳнат ресурсларидан оқилона фойдаланиш аҳамияти қанчалик оширилса, меҳнат интизомининг роли, совет кишисининг меҳнатсеварлик, тежамкорлик, ишга ижодий муносабатда бўлиш каби фазилатлари шунчалик ёрқин намоён бўлади.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Ю. В. Андропов партия Марказий Комитетининг ноябрь (1982 йил) Пленумида бундай деб таъкидлади: **«Партия, давлат ва меҳнат интизомининг ҳар қандай бузилишига қарши қатъий кураш олиб бориш лозим, бунда бизни партия ва касаба союз ташкилотлари тўла-тўкис қўллаб-қувватлашларига, барча совет кишилари қўллаб-қувватлашларига аминман».**

Шуни қайд қилиш керакки, социалистик меҳнат интизоми бу — ишга шунчаки келиб-кетиш, меҳнат тартиботига амал қилиш ёки белгиланган ишлаб чиқариш нормасини бажариб қўя қолишдангина иборат эмас. Юксак ғоявийлик, онглилик, ижтимоий-сиёсий ва меҳнат активлиги, энг кам харажат сарфлаб, энг кўп натижага эришиш учун меҳнатдан, бор ресурслардан омилкорлик билан фойдаланиш совет кишисига хос фазилатлардир. Бугунги кунда улар мамлакатнинг иқтисодий потенциалидан энг тўла фойдаланишга, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, меҳнат унумдорлигини ошириш ва иш сифатини яхшилаш асосида ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишга эришмоқдалар.

Республика партия ташкилотларининг катта сиёсий ва ташкилотчилик ишлари, социалистик мусобақа, меҳнаткашларнинг ташаббускорлиги, кенг авж олдирилганлиги, меҳнаткашларнинг ишлаб чиқаришни муттасил такомиллаштириб боришдан манфаатдорлиги, меҳнат интизоми тобора мустаҳкамланаётганлиги туфайли ўн биринчи беш йилликнинг икки йиллик планлари ва социалистик мажбуриятлар муваффақиятли бажарилди.

ИЛҒОРЛАР ТАЖРИБАСИ—ОММАГА

МАСЪУЛИЯТНИ ҲИС ЭТИБ...

Чиноз районидаги «Партия XXIV съезди» совхозининг деҳқонлари ва чорвадорлари виждонан қилаётган ҳалол меҳнат яхши самара беряпти. Далаларнинг ҳосилдорлиги, чорва молларнинг маҳсулдорлиги ошмоқда. Дон, пахта, гўшт ва сут етиштириш муттасил кўпаймоқда. Ана шу маҳсулотларни давлатга етказиб бериш юзасидан белгиланган планлар тўла-тўкис адо этиляпти. КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май ва ноябрь Пленумлари қарорларига жавобан давлат ва меҳнат интизомини янада мустаҳкамлаш асосида ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини тағин ҳам ошириш, маҳсулот етиштиришни янада кўпайтириш мўлжалланмоқда. Қуйида шу ҳақда ҳикоя қилинади.

Маълум мақсадни кўзлаб, бир ёқадан бош чиқариб, уюшқоқлик билан, виждон билан қилинган ҳалол меҳнатнинг натижаси доим яхши бўлади. Яқинда ўтган йили қилинган ишнинг самарасини сарҳисоб қилдик. Деҳқончилик соҳасида ҳам, чорвачилик соҳасида ҳам бир мунча ўсишга эришганимиз маълум бўлди. Совхозимиз асосан чорвачиликка ихтисослашган. Лекин 1979 йили унга пахта етиштирадиган қолоқ қўшни колхоз бирлаштирилди. Шундан олдинги йили ҳар гектар ердан йигирма центнердан сал ортиқ ҳосил олинганди. Шу давр мобайнида пахтанинг ҳосилдорлиги кескин ошиб, бултур 36,1 центнерга етди.

Давлат плани — қонун. Уни бажариш — муқаддас бурчимиз. Биз ана шу қоидага, давлат интизомига қатъий риоя қилиб, белгиланган планни мудом ошириб бажаряпмиз. Ўтган йили ҳам бунга эришдик. Кейинги икки йилда давлатга пландан ташқари минг тонна маҳсулот сотилди.

Бу муваффақият, аввало, суғориладиган ерларнинг унумдорлигини ошириш мақсадида пахта — беда алмашлаб экиш жорий этилганлиги ва ўзлаштирилганлиги, тармоқни комплекс механизациялаш йўли билан деҳқончилик маданияти кўтарилганлиги, қолаверса, пахтакорларимиз меҳнат ҳамда ишлаб чиқариш интизомига қатъий риоя қилиб, Тошкент технологиясини кенг қўлланиб, сидқидилдан ишлаганликлари туфайли қўлга киритилди. Улар бу йил ҳосилдорликни 40 центнерга етказиш ҳақида сўз беришган. Пахта майдонлари бултур кузда шудгорлаб қўйилган. Техника ремонт қилинган. Уруғлик, минерал ўғитлар ташиб олинган. Механизаторларимиз шай бўлиб туришибди. Вақт келиши билан чигитни қисқа муддатда сифатли қилиб экиб беришади.

Хўжалигимизда чорвачилик етакчи тармоқ ҳисобланади. Каттагина қорамолчилик фермамиз, йирик сутчилик комплексимиз бор. Чорвадорларимиз КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май ва ноябрь Пленумлари қарорларини амалга ошириш, СССРнинг Озиқ-овқат программасини тезроқ рўёбга чиқариш учун олиб борилаётган курашга муносиб ҳисса қўшиш мақсадида қилаётган меҳнат қувончли натижа беряпти. Чорва молларнинг туёқ сони ўсмоқда, маҳсулдорлиги ошяпти. Гўшт, сут етиштириш ва давлатга сотиш тобора кўпаймоқда. Бу соҳада белгиланган планлар муваффақиятли бажарилмоқда. Ўтган йили қорамоллар сони 1981 йилдагига нисбатан қарийб икки юз бош, сигирлар эса юз бошдан зиёд ўсди. Энг муҳими, уларнинг маҳсулдорлиги ошди. Бултур ҳар бир сигирдан ўрта ҳисобда 3703 килограммдан сут соғиб олинди. Гўштга топширилган қорамолларнинг тирик вазни 413 килограммданга тўғри келди.

Гўшт, сут етиштириш ва давлатга сотиш планлари тўла-тўкис бажарилди. Ана шу маҳсулотларнинг миқдори олдинги йилдагига нисбатан анча кўпайди. Масалан, ўтган йили 1981 йилдагига нисбатан 460 тонна кўп гўшт ва сут етиштирилди, давлатга 678 тонна кўп маҳсулот топширилди.

Агар ўн биринчи беш йилликнинг ўтган икки йилидаги кўрсаткичларни ўнинчи беш йилликнинг шу давридагига таққосласак тармоқни ривожлантириш соҳасида янада каттароқ муваффақиятларга эришилгани маълум бўлади. Буни қуйидаги жадвалдан кўриш мумкин.

Чорва моллар ва маҳсулотнинг тури (бош ва тонна ҳисобида)	1976 йил	1977 йил	1981 йил	1982 йил
Жами қорамоллар	1347	1545	2861	3042
Шу жумладан сигирлар	233	606	860	973
Ҳар юз бош сигирдан олинган бузоқ	36	61	86	86
Етиштирилган гўшт	100	151	208	236
Етиштирилган сут	497	1543	3273	3703
Давлатга сотилган гўшт	44	49	141	228
Давлатга сотилган сут	497	1254	2777	3368

Чорвадорларимиз бу йил қорамоллар сонини 3100 бошга, шу жумладан, сигирларни 1100 бошга етказиш, ҳар бир сигирдан 3900 килограммдан сут олиш. гўштга топшириладиган ҳар бош қорамолнинг тирик вазнини 500 килограммдан ошириш, ўтган йилгидан кўпроқ гўшт, сут етиштириш ва давлатга сотишга қарор қилишган. Улар ваъдаларининг устидан чиқиш учун интилмоқдалар. Бу йил январь ойида 276,4 тонна ёки ўтган йил январидагидан 51,4 тонна зиёд сут етиштирилди. Давлатга эса 30,3 тонна ортиқ маҳсулот сотилди.

Тармоқни ривожлантириш борасида қўлга киритилган ютуқларнинг замирида чорвадорлар сидқидилдан қилган фидокорона меҳнат, дирекция, партия ташкилоти ва бошқа жамоат ташкилотлари давлат ҳамда план интизомига қатъий риоя қилаётганликлари ётади. С. Маматкаримова, Ж. Абирова, Д Бобоколонова каби илғорлар ўтган йили ҳар бир сигирдан 4000-4300 килограммдан сут соғиб, ўз зиммасига қабул қилган мажбуриятларини ошириб бажардилар. Қ. Эламонов, Ш. Эрматов, Р. Норматова, С. Файзуллаева сингари молбоқар ва бузоқбоқарлар қорамоллар ҳамда бузоқларни намунали парвариш қилиб, уларнинг тирик вазни кўпроқ ошишини таъминладилар, Қ. Жуматов, С. Раҳмонов, М. Бўрибоевга ўхшаш механизаторлар чорва молларга ем-хашакни узлуксиз етказиб бериб турдилар.

Чорвачилик фермасида ва сутчилик комплексида азалдан қатъий тартиб ва интизом ўрнатилган. Уларнинг ишга кечикиб келиши ёки бутунлай келмай қолишига йўл қўйилмайди, интизомни бузганларга нисбатан маъмурий ва маънавий чора кўрилади. Бироқ соғувчи ёки механизатор касал бўлиб ишга чиқа олмасагина унинг вазифасини бошқа киши бажаради.

Мустаҳкам озуқа базасини вужудга келтирмасдан чорвачиликни ривожлантириш ҳақида ўйлаб ҳам бўлмайди. Мол тўйдириб боқилмаса кўп маҳсулот бермайди. Чорвадорларимиз буни яхши билишади. Совхозда махсус ем-хашак етиштириш бригадалари ташкил қилинган. Уларга ер, зарур техника, ишчи кучи бириктиб қўйилган, ўғит ва сув билан таъминланган. Ўтган йили 703 гектар майдонда беда, 347 гектар майдонда дон учун ва 188 гектар майдонда силос учун маккажўхори, 70 гектар майдонда хашаки лавлаги етиштирилди. Экинларни сифатли парвариш қилиб, мўл ҳосил олинди. Беданинг гектаридан 190 центнердан беда пичани чиқди. Дон ва силос учун экилган маккажўхори, лавлагидан ҳам мўл-кўл ҳосил олинди. Бундан ташқари, дон учун маккажўхорига аралаштирилиб экилган лавлаги, бурноғи йили кузда жавдарга аралаштириб экилган рапснинг ҳосили ҳам кутилганидан зиёда бўлди. Бу чорва молларни бутун йил давомида тўйдириб боқишга етадиган миқдорда озуқа жамғариш имконини берди.

Бу йил беда майдонини кенгайтириб, 1100 гектарга етказамиз. Ўтган йилнинг кузида 150 гектар ерга жавдарга аралаштириб рапс экилган эди. Март — апрель ойларида уни ўриб, молларга кўкат озуқа сифатида едирамиз. Дон учун маккажўхорига аралаштириб экиладиган лавлаги майдонини ўтган йилдагига қараганда тўрт баравар кенгайтирамиз. Озуқа экинларини намунали парвариш қилиб, ҳосилдорлигини янада оширамиз, мавжуд чорва молларни йил бўйи тўйдириб боқиш учун етиб ортадиган ем-хашак жамғарамиз. Бу ўн биринчи беш йилликнинг учинчи йилида 350 тонна гўшт, 4290 тонна сут етиштириш ва давлатга 300 тонна гўшт, 3600 тонна сут сотиш юзасидан қабул қилинган юксак социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажариш имконини беради.

Чорвачиликни ривожлантириш бундан кейин ҳам бизнинг энг зарур вазифамиз бўлиб қолади. Чорва моллар туёғини йил сайин ўстирамиз, маҳсулот етиштиришни муттасил кўпайтиравераимиз. Чунки партия ва ҳукумат биздан шуни талаб қилмоқда. Буни СССРнинг Озиқ-овқат программасини бажариш манфаатлари тақозо этяпти.

Т. ЭРНАЗАРОВ,
Чиноз районидаги «Партия XXIV съезди» совхозининг директори.

ПРОПАГАНДИСТЛАР ТАЙЁРЛАШ МАКТАБИ

Андижон областида 37 та атеизм мактаби, 17 та халқ университети бор. Ана шу мактаблар, халқ университетларида ишлайдиган лекторлар ва пропагандистларнинг малакасини ошириш мақсадида область сиёсий маориф уйи қошида лекторлар ва пропагандистларни қайта тайёрлаш мактаби очилди.

Бу мактаб икки йиллик программа асосида ишлайди. Мактабда ҳар икки ойда бир марта машғулот ўтказилади.

А. ҚУРОНБОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Олтиариқ районидаги «Комсомол» колхози аъзолари кўкламги дала ишларига пухта тараддуд кўришмоқда. Бу ерда чигит экишни қисқа муддатларда тугалланишини таъминловчи техника воситаларининг барчаси сифатли ремонтдан чиқарилди. Ҳозир 13 та ҳайдов трактори, 14 та сеялка, 131 комплект борона мавсумга шайланиб, старт кутиб турибди. Суратда: (чапдан) ремонт ишларида алоҳида ўрнак кўрсатган механизаторлардан Ҳакимжон Тўхтасинов, Ҳайдарали Турсунов ва Мамасобир Халиловлар.

Ж. Тўраев фотоси.

яққол кўринмаётир. Айрим ташкилотларда тарбиявий ишлар етарли даражада эмаслиги, меҳнат интизомини мустаҳкамлашнинг кўпдан кўп формалари ва воситаларидан суст фойдаланилаётганлиги, меҳнат интизомини бузувчиларга нисбатан кураш кўнгилдагидек йўлга қўйилмаганлиги натижасида ўтган йили ўнлаб саноат корхоналари планни бажаролмади.

Шуни эсдан чиқармаслик керакки, ҳар бир корхона — ягона халқ хўжалик комплексининг муҳим бўғини. Ҳар бир меҳнат коллективи ишлаб чиқаришни аниқ йўлга қўйиш, планларни, шартномалар асосидаги мажбуриятларни албатта бажариш бошқа корхоналарнинг ва оқибат натижада, бутун халқ хўжалигининг нормал ишлаши, меҳнаткашларнинг талаб ва эҳтиёжларини қондиришнинг асоси эканлиги ҳар доим назарда тутиши керак. Давлат плани — корхона учун қонун. Бинобарин, ҳар бир коллективда юксак меҳнат интизоми бўлишига эришиш, хўжасизлик ва интизомсизлик ҳолларини бартараф этиш йўли билангина планларни бажариш мумкин.

Фан-техника тараққиётини ривожлантириш, меҳнатни илмий ташкил этиш даражасини янада ошириш вазифалари камчиликларни мумкин қадар тезроқ тугатишни, ишлаб чиқилган тадбирларни, янгиликларни тезроқ жорий этишни тақозо этади.

Ёқилғи-ёнилғи, хом ашё ва бошқа моддий ресурслардан тежамли фойдаланиш ҳам социалистик жамиятнинг энг муҳим вазифаларидандир. Бу вазифани эса ҳар бир меҳнаткашнинг социалистик меҳнат интизомига қатъий амал қилиши натижасидагина эришилади.

Социалистик жамиятда хўжасизлик ва талон-торож ҳолларига мутлақо тоқат қилиш мумкин эмас. Социализм ресурслар, моддий ва табиий бойликлардан тўла ва оқилона фойдаланиш учун, исрофгарчиликка хотима бериш учун қулай шарт-шароит яратади. Жамиятимизнинг ҳар бир аъзоси тежамкорлик режимининг аҳамиятини, экономикани оқилона ва пухта бошқариш, бутун иқтисодий потенциалдан рационал фойдаланиш учун курашнинг аҳамиятини яхши тушунади.

Ҳозирги замон ишлаб чиқариши миқёсларининг кенглиги, меҳнат унумдорлиги муттасил ўсиб бораётганлиги, моддий бойликлар ишлаб чиқариш тобора ошиб бораётганлиги моддий ва меҳнат ресурсларидан фойдаланишни яхшилаш, партиянинг экономика тежамли бўлиши керак деган талабини амалга ошириш заруратини келтириб чиқармоқда. Бунда шуни ҳисобга олиш керакки, фан-техника тараққиёти шароитида меҳнат унумдорлиги ошиб бориши билан тайёрланаётган маҳсулот қийматида моддийлаштирилган меҳнат ресурсларининг салмоғи узлуксиз кўпайишидан иборат тенденция тобора кўпроқ кўринмоқда. Ишлаб чиқаришда металл, электр энергияси, пахта, ёғоч цемент ва бошқа моддий ресурслардан тобора кўп фойдаланилмоқда. Бу эса тежамкорлик режимининг аҳамиятини янада оширади ва айни вақтда бу масалани ҳал қилиш учун қулай шароит яратади.

КПСС XXVI съездида, партия Марказий Комитетининг ноябрь (1982 йил) Пленумида моддий ва меҳнат ресурсларини тежашни кескин кўпайтириш ва шу асосда хом ашё ва материалларнинг асосий хилларини ишлаб чиқаришга нисбатан пировард маҳсулотни ишлаб чиқаришни устун даражада кўпайтиришга эришиш вазифаси қўйилди. Шу беш йилликда халқ хўжалигида 160—170 миллион тонна шартли ёқилғини тежаб қолиш, машинасозлик ва металлни қайта ишлашда қора металлар прокатини камида 18—20 процент, пўлат қувурлар сарфлаш салмоғини 10—12 процент, рангли металлар прокатни сарфлашни 9—11 процент камайтириш, қурилишда қора металлар прокатини ва ёғоч материаллар сарфлашни 7—9 процент, цемент сарфлашни 5—7 процент камайтиришни таъминлаш назарда тутилмоқда.

Ҳозирги вақтда сифатни пасайтирмай туриб, янги техника ва илғор технологияни жорий этиш, янада тежамли янги материаллар яратиш ва ўзлаштириш асосида кам материал талаб қиладиган маҳсулот ишлаб чиқариш муҳим аҳамият касб этмоқда. Халқ хўжалигига жуда катта фойда келтирадиган бу тадбир шунинг учун муҳимки, республикамизнинг айрим корхоналарида моддий ресурслардан рационал фойдаланилмаслиги оқибатида товар маҳсулотининг қиймати бўйича план бажарилмай қолди. Ўзбекистон ССР Қурилиш материаллари саноати министрлиги, Пахта тозалаш саноати министрлиги, Озиқ-овқат саноати министрлиги, Мева-сабзавот хўжалиги министрлиги ва Қурилиш министрлиги корхоналарида таннарх анча ошиб кетди.

Ҳозирги вақтда экономикани ривожлантиришнинг энг муҳим проблемаси ишлаб чиқариш самарадорлигини кескин оширишдан иборат. Бинобарин, ҳар бир коллектив, унинг ҳар бир аъзоси ресурсларни тежаш учун мавжуд бўлган жуда катта резервлардан фойдаланиши керак.

Партия ва ҳукумат металл буюмларининг самарали ва тежамли турларини, жумладан, қишлоқ хўжалиги машинасозлигида, турли хил транспорт воситаларини тайёрлашда кенг қўлланилиши мумкин бўлган прокат чиқаришни кўпайтириш зарурлигига алоҳида эътибор бермоқда. Республикамизнинг кўпгина корхоналарида турли хил хом ашё материалларидан фойдаланиш коэффициентини ошириш, машиналарнинг вазнини енгиллатиш, буюмлар тайёрлашнинг тежамли-чиқитсиз технологик жараёнларини жорий этиш юзасидан кенг тадбирлар комплекси ишлаб чиқилди.

Республика корхоналарида ресурслардан рационал фойдаланиш юзасидан комплекс программанинг амалга оширилиши хом ашё ва материалларни нормадагидан кўп сарфлаш ҳолларини бартараф этиш, энг прогрессив меҳнат буюмлари ва ёнилғидан самарали фойдаланиш, маҳсулот бирлигига харажат салмоғини камайтириш имконини беради.

Ўзбекистон саноати ва халқ хўжалиги бошқа тармоқларининг меҳнаткашлари меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини янада мустаҳкамлаш учун, тежамкорлик режимини янада кенг жорий этиш, ҳамма жойда уюшқоқлик ва намунали тартиб вазиятини вужудга келтириш учун ҳаракатни авж олдириб юбордилар. Бу ҳаракат моддий ресурслардан рационал фойдаланиш, асбоб-ускуналарнинг ҳар бир бирлигидан янада самарали маҳсулот олиш, меҳнат унумдорлигини ошириш ва оқибат натижада меҳнаткашларнинг турмуш даражасини оширишнинг кенг социал-иқтисодий программасини амалга оширишга ёрдам беради. Беш йиллик учинчи йилида Ўзбекистон халқ хўжалиги олдида янги, янада катта ва масъулиятли вазифалар турибди. Бу вазифалар ҳар бир меҳнаткаш меҳнатга биринчи даражали ижтимоий бурч деб муносабатда бўлган тақдирдагина. халқ бойлигини авайлаб асрагандагина, ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини ошириш учун қўлидан келган ишларни сидқидилдан адо этган тақдирдагина муваффақиятли бажарилади.

М. ШАРИФХЎЖАЕВ,
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби.

Республикамиз бўйлаб

ҚИШЛОҚ ЯНГИЛИКЛАРИ

Ўзбекистон ССР Госкомсельхозтехникаси Тўрақўрғон ремонт заводининг коллективи МТЗ-80 ҳайдов тракторлари ремонтининг технологиясини ўзлаштириб олди.

Эндиликда Фарғона водийсининг хўжаликлари тракторларни ремонт қилиш учун юзлаб километр олисга олиб бормайдилар. Бу эса вақтни ва маблағни анча тежайди.

* * *

Янгиқўрғон районидаги «Наманганирстрой» трестининг янги механизациялаштирилган кўчма колоннаси ташкил этилди.

Колонна шу йилдаёқ ишга тушириладиган Поччаотасой гидроузелини қуришга киришди.

* * *

Уйғурсойдаги қишлоқ ҳунар-техника билим юрти программасига минорали ва ғилдиракли кранларнинг тузилиши ва улардан фойдаланиш қоидаларини ўрганиш киритилган.

Область қишлоқларида капитал қурилишнинг кенг қулоч ёзганлиги сабабли бундай касб ишчилари бу ерда биринчи марта тайёрланмоқда.

* * *

Шаҳрихонда темир-бетон буюмлар ишлаб чиқаришга ихтисослаштирилган цех ишга туширилди.

Бу цех «Андижанирстрой» тресги қурувчиларини нестандарт темир-бетон буюмлар билан таъминлайди. Беш метрли сув оқадиган бетон қувурлар, кўприклар учун олти метрли ва уч метрли плиталар, қопловчи блоклар конвейердан туша бошлади. Буларнинг ҳаммаси илгари Тошкентдан, Фарғона, Наманганда ҳамда қўшни Қирғизистон ССРнинг Ўш областидан келтирилар эди.

(ЎзТАГ).

ДУНЁ ВОҚЕАЛАРИ

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

ЁШЛАР ҲИССАСИ

● СОФИЯ. Варнада қишлоқ ёшларининг XVI миллий слёти ўтмоқда. Республика қишлоқ хўжалиги, ўрмон ва озиқ-овқат саноати ишчи ёшларидан уч мингдан кўп киши партия XII съезди қарорлари асосида БКПнинг аграр сиёсатини амалга ошириш юзасидан Болгария ёшларининг фаолиятига якун ясайдилар, илғор тажрибани ўртоқлашадилар.

ЯХШИ ТАШАББУС

● УЛАН-БАТОР. Монголиянинг Сухэ-Батор аймоғида ревсомолнинг ташаббуси билан ёшларнинг илм-фан мухлислари клуби ташкил этилди. Клубни олий ўқув юртларини яқинда битириб чиққан бир группа ёш мутахассислар ташкил этишди. Клуб активистлари ўлкадаги саноат ва қишлоқ хўжалик корхоналарига борадилар, МХРдаги илмий-тадқиқот муассасаларининг иши тўғрисида, жаҳон фани ва техникасининг сўнгги ютуқлари ҳақида ёшлар ҳузурида лекциялар ўқийдилар.

(ТАСС).

СЕНАТОР КРЭНСТОННИНГ АЙТГАНЛАРИ

САН - ФРАНЦИСКО, (ТАСС). Курраи замин цивилизациясини батамом йўқ қилиб юбориш хавфи остида қолдираётган хатарли ва беҳуда маблағ сарфланаётган ядровий қуролланиш пойгасини тўхтатиш замонамизнинг биринчи навбатдаги вазифасидир. Калифорния штатидан сайланган демократ сенатор Алан Крэнстон бу ерда ўтказилган матбуот конференциясида сўзга чиқиб, мана шуларни айтди. У навбатдаги президент сайловида ўз номзодини қўйиш ниятида эканлигини яқинда расмий равишда эълон қилган эди.

Рейган маъмурияти ўтказиб келаётган ҳарбий харажатларни кўпайтириш сиёсати, деди Крэнстон, Қўшма Штатларнинг иқтисодий ва молиявий қийинчиликларини кескин кучайтириб юбормоқда, ишсизликнинг кўпайишига ва миллионлаб америкаликларнинг аҳволи ёмонлашувига олиб келмоқда. Вашингтоннинг милитаристик йўли ҳам халқаро вазиятни чигаллаштирмоқда ва термоядро ҳалокати хавфини кучайтирмоқда

Сенатор республикачилар маъмуриятининг ядровий қуролсизланиш масалаларига доир Совет Иттифоқи билан конструктив музокаралардан бўйин товлашдан иборат позициясини танқид қилди. «Шу масалалар хусусида СССР билан битимга эришишни мен Қўшма Штатлар янги президентининг бош вазифаси деб биламан», — деди Крэнстон.

ИСРОИЛ СУРИЯГА ДАҒДАҒА ҚИЛМОҚДА

ДАМАШҚ, (ТАСС). Сурия ўзининг осмон ҳужумидан мудофаасини мустаҳкамлаш юзасидан бир қанча тадбирлар кўрганини баҳона қилиб, Исроил кейинги вақтларда Сурияга дағдаға қилишни кучайтирди. Шу дағдағалар билан бирга амалий ҳаракатлар ҳам қилинмоқда. Сурия Араб Республикаси ҳукуматининг вакили шу ҳақда баёнот берди, деб хабар қилади САНА агентлиги.

Исроил мана шундай дағдаға қилиш ва тайёргарликларни кучайтириш билан айни бир вақтда Ливандаги ўз ҳарбий фаолиятини кучайтирмоқда ва қардош мамлакатга ўз шартларини мажбуран қабул қилдиришга уринмоқда, деб таъкидлади вакил.

Ҳозирги пайтда исроилликлар олаётган кўп миқдордаги замонавий қурол-яроғ ва жанговар техника араб мамлакатларига қарши агрессив сиёсат ўтказиш учун қурол бўлиб хизмат қилмоқда. Бу эса Яқин Шарқдаги хавфсизлик ва барқарорликка таҳлика солмоқда.

Сурия ҳукумати шу дағдағалар ва ҳарбий тайёргарликлар Сурияга қарши агрессия бошлаш мақсадида қилинаётганлигига ва бунинг жуда хавфли эканлигига араб ҳамда жаҳон жамоатчилигининг эътиборини қаратади. Ўз томонидан, Сурия, деб таъкидланади баёнотда, мана шу агрессив тайёргарликларга қаршилик қилиш учун кескин чоралар кўради ҳамда Сурия Араб Республикасига қарши қилинадиган ҳар қандай игвогарлик хуружларини агрессия деб билади. Башарти шундай тажовуз қилингудек бўлса бутун масъулият Исроил зиммасига тушади.

ТЕЛЬ-АВИВНИНГ ЯНА ЁВУЗЛИГИ

БАЙРУТ, 7 февраль. **(ТАСС мухбири).** Ўтган куни Байрутнинг энг гавжум ва аҳоли зич яшайдиган кварталларидан бири — Ал Ҳамрада жароҳатланган кишиларнинг инграшлари, ҳалок бўлганларнинг қариндош-уруғлари ва ёр-биродарларининг фарёдлари, тез ёрдам ва ўт ўчириш машиналарининг сигналлари анча вақтгача тинмади. Муассасалардаги иш куни ва мактаблардаги машғулот тугаган бир пайтда Исроилнинг махсус маҳкамалари ва уларнинг агентлари ваҳшиёна жиноят қилиб, Фаластин тадқиқотлари марказининг биноси ёнида кучли динамит зарядини портлатдилар. Шу ваҳшиёна иш натижасида 20 киши ўлди ва 136 киши жароҳатланди. Жабрланганларнинг кўпчилиги аёллар ва болалардир. Портлаш содир бўлган жойдан 300 метр радиусда кучли ёнғин бошланди, ўнлаб иморатлар вайрон бўлди ёки қаттиқ шикастланди. Қутқарув ишлари тун бўйи давом этди ва шу пайтгача ҳам тўхтагани йўқ.

Ливан миллий ватанпарвар кучларининг раҳбарлари В. Жумблат билан М. Иброҳим Тель-Авивнинг янги ёвузлигини кескин қоралайдилар.

Ливан матбуотининг хабар қилишича, Исроил қўмондонлиги ўз қўшинларини тўла жанговар шай ҳолатга келтирган. Кейинги кунларда Бекаа водийсига ҳарбий техника, қурол-яроғ, ўқ-дори ва ҳарбий хизматчилар келтириб ташланганлиги яна сезилиб турди.

Маҳаллий сиёсий обзорчилар Тель-Авивнинг ҳарбий тайёргарликлари кучайганлигини унинг Сурия ва Фаластин қаршилик ҳаракати шаънига қилаётган дўқ-пўписали баёнотлари билан боғлиқ деб ҳисобламоқдалар. Уларнинг таъкидлашича, Исроил, афтидан, Яқин Шарқда яна агрессия бошлашга ҳозирлик кўрмоқда, бу сафар у Ливаннинг мустақиллиги ва суверенитетини ҳимоя қилиш учун курашаётган ҳамда агрессорнинг мана шу араб давлатига нисбатан кўзлаётган режалари рўёбга чиқишига тўсқинлик қилаётган Сурияга ҳужум қилишини мўлжалламоқда.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● БУХАРЕСТ

Румин халқи Совет-Руминия самарали ҳамкорлиги ҳар томонлама ривожланиб бораётганлигидан ғоятда мамнунлигини изҳор этмоқда, деб ёзади Руминия Компартияси Марказий Комитетининг органи «Скинтейя» газетаси Совет Иттифоқи билан Руминия ўртасида дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисида тузилган шартноманинг 35 йиллиги муносабати билан. Руминия меҳнаткашлари ҳокимиятни курашиб қўлга киритишлари билан бир вақтда Совет-Руминия дўстлиги, иттифоқи ва ҳамкорлигини ривожлантириш давлат сиёсати бўлиб қолди. Совет-Руминия шартномасида айни шу янги тарихий воқелик акс эттирилган, деб таъкидланади мақолада.

● ДЕҲЛИ

Америка маъмурияти Покистонни Пентагоннинг Жанубий ва Жануби-Ғарбий Осиё районидаги майдонига айлантириш мақсадида бу мамлакатнинг ҳарбий потенциалини мустаҳкамлаш ниятини оғишмай амалга ошириб бормоқда. Ҳиндистон матбуоти Оқ уй 1983 молия йилида Покистонга ҳарбий ва иқтисодий ёрдам бериш учун қўшимча маблағ ажратганлиги тўғрисидаги хабарни шарҳлаб шундай хулосага келган. «Ҳиндустан таймс» газетасининг ёзишича, Исломобод йил мобайнида Америка қурол-яроғларини харид этиш учун 27 миллион доллар олишни мўлжаллаб турибди.

● НЬЮ-ЙОРК

Медицина соҳасидаги америкалик мутахассислар Рейган маъмуриятининг 1984 йилги бюджетида медицина ёрдами программасига камроқ маблағ ажратилиши кўзда тутилганини қаттиқ танқид қилмоқдалар. Бу ерда бўлиб ўтган матбуот конференциясида Жонс Гопкинс университетининг профессори Карен Дейвис гапириб, бу эса америкаликларнинг катта кўпчилигига оғир молиявий юк бўлиб тушади, деди.

(ТАСС).

ЗАРУР ҚАРОР

ЛИССАБОН. (ТАСС). Португалия президенти генерал Рамалью Эанеш республика мажлиси тарқатиб юборилганлигини эълон қилди ва муддатидан илгари парламент сайловини 5 апрель кунига тайинлади. Ўнг партияларнинг Пинту Балсемау бошчилигидаги «Демократик иттифоқ» деб аталган блоки ҳукумати, конституцияга биноан, сайлов якунлари асосида янги кабинет тузилгунга қадар кундалик давлат ишлари билан шуғулланиб туради. Давлат бошлиғи шуни уқтириб ўтдики, парламентни тарқатиш ва муддатидан илгари сайлов ўтказиш кейинги ойлар мобайнида мамлакат бошдан кечираётган ўткир сиёсий тангликдан қутулишнинг энг мақбул имконини яратади.

Ҳукмрон коалиция ўтган йилнинг 12 декабрида маҳаллий ҳокимият органларига сайловда катта мағлубиятга учраганидан кейин ва шундан сўнг Пинту Балсемау бош министр лавозимидан истеъфо бергач, кескин қарор қабул қилиш зарурлиги равшан бўлиб қолди. Республика президенти ҳукуматнинг истеъфосига рози бўлди-ю, аммо «демократик иттифоқ»қа яна бир кабинетни тузиш имконини берди. Бироқ, иттифоқдаги шериклар ўртасида бошланган ихтилофлар кучайиб кетганлиги сабабли Рамалью Эанеш муддатидан илгари сайлов ўтказилишини муқаррар деб ҳисоблади. У сайловга тайёргарлик кўриш даврида мамлакатнинг яшаш қобилияти учун зарур бўлган молиявий-иқтисодий тадбирларни тезроқ кўришни шарт қилиб қўйди. 5 февралда республика мажлиси муваффақ давлат бюджетини маъқуллаб, шу тариқа ҳозирги составдаги ишни якунлади.

ҲАР ТЎҒРИДА

ҚОНХЎР ҚЎҒИРЧОҚ

АҚШнинг Жанубий Каролина штатидаги шаҳарлардан бирида истиқомат қилувчи ёш аёл саккиз ёшли қизига гапирадиган қўғирчоқ совға қилди-ю ҳангу манг бўлиб қолди. Қўғирчоқ бурро қилиб: «Ойингни ўлдир!» деган сўзнигина айтди. Бошқа шаҳарлардаги қизчаларга совға қилинган қўғирчоқлар ҳам айнан шу сўзни такрорлашибди. Қўғирчоқ қаллобларининг шаънига доғ туширмаслик мақсадида Америка газеталари бу воқеа айнан қайси шаҳарларда юз берганини хабар қилмади.

РЕКОРДЛАР...

Даниялик рассом Карл Альринг Копенгагендаги Софиенхольм картиналар галереясида, кўп сонли томошабинлар кўзи олдида ўн соат ичида 76 та расм чизди. У шу тариқа янги жаҳон рекорди ўрнатди. «Нойе Цюхер цайтунг» газетасининг хабар беришича, рассом ўз асарларини шу ернинг ўзидаёқ сота бошлади.

КЕЛИНГ, КУЛАМИЗ...

Вашингтон социологлари америкаликлар кўнглини кўтариш проблемаси устида жиддий бош қотирмоқдалар. Тушкунлик, ишсизлик ва умидсизлик авж олган шу кунларда мушкул аҳволдан қутилишнинг ғалати йўлини топишди. Янги йилдан бошлаб, латифалар айтишга мўлжалланган радиостанция ишлай бошлади. У кечаю кундуз тинимсиз ишлайди. Нью-Йоркда эса телефон орқали латифа айтиш хизмати йўлга қўйилди.

АХБОРОТ

ЎҚУВЧИЛАРГА СОВҒА

Қоракўл район марказида 1176 ўқувчига мўлжаллаб қурилган мактаб фойдаланишга топширилди. Бу ерда ўқувчиларнинг фан асосларини пухта эгаллашлари, жисмоний жиҳатдан чиниқишлари учун барча шароит ва қулайликлар яратилган. Билим масканини «Облсельстрой» трестига қарашли 3-механизациялашган кўчма колонна бинокорлари муддатидан анча илгари қуриб беришди. Шунингдек, Шофирконнинг «Ленинград», Ғиждувоннинг «Пахтакор» колхозларида ва Когон районининг «Пролетаробод» посёлкасида ҳам шинам мактаб бинолари қурилиб, ишга туширилди.

Ҳ. ҚОДИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ИЛҒОРЛАРГА МУКОФОТЛАР

Ёзёвон районидаги «Москва» колхозининг коммунист А. Акрамов раҳбарлик қилаётган бригадаси ҳар йили пахтадан мўл ҳосил етиштириб келмоқда. Бригада пахтакорлари юбилей йилида 127 гектар ернинг ҳар гектаридан 40 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтариб, энг юксак натижага эришдилар.

Яқинда илғор бригада бошлиғи А. Акрамов «ГАЗ-24» — «Волга» машинаси билан мукофотланди. Фидокорона меҳнат қилиб юқори кўрсаткичга эришган ташаббускор бригада бошлиғи коммунист Раҳимахон Ражабова «Жигули», сувчи Одилжон Келдибоев ва колхознинг меҳнатсевар аъзоларидан Обиджон Ёқубовларнинг ҳар бири «Москвич» енгил автомашинаси билан тақдирландилар.

А. МАДРАҲИМОВ.

СПОРТ

ҚИШЛОҚ СПОРТЧИЛАРИ ҲАЁТИДАН:

МУСОБАҚАДОШЛАР БЕЛЛАШГАНДА

Навоий районидаги «Коммунизм» колхозида спортнинг оммавий турлари бўйича қишлоқ спартакиадаси полвонларнинг беллашуви билан бошланди. Кўпдан бери дўстлашиб келаётган мусобақадош икки бригадир — Иззат Холиқов билан Ғаффор Қаҳҳоров биринчи бўлиб полвонлар гиламига чиқишди. Спорт — улар учун анчадан буён меҳнатда ҳамдам. Бултур Қаҳҳоров бошлиқ бригада ҳар гектар ердан 65 центнер «оқ олтин» хирмони кўтарди, Холиқов бошлиқ бригада эса ҳосилдорликни 60 центнерга етказди. Бу коллективлар спортда ҳам биринчиликни қўлдан бермаяптилар. Спорт бу ерда одат тусига кирган — иш куни тугаганидан кейин ва танаффус вақтида дала шийпонида волейболчилар, шахматчилар, полвонларнинг беллашуви авж олиб кетади.

— Физкультура билан дўстлашган коллективларда одамлар ўзларини яхши ҳис этадилар, уларнинг кайфияти ҳам чоғ, — дейди колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Б. Ҳамроев. — Шу боисдан спортни оммавийлаштиришга интиляпмиз. Бултур хўжаликнинг даромади салкам икки миллион сўмга етди. Бу эса бизга физкультурани ривожлантириш учун кўпроқ маблағ сарфлаш имконини беради.

Юбилей йилида «Коммунизм» колхозида уч нафар спорт мастерлигига номзод, ўн нафар биринчи разрядли спортчи, юздан кўпроқ оммавий разрядли спортчи тайёрланди. Колхозчилардан уч юз киши ГТО нишондори бўлди.

Район пахтакорларининг социалистик мусобақасида «Коммунизм» колхози биринчи ўринни эгаллади. Спорт меҳнат ғалабасига эришишда деҳқонларга кўмаклашди.

С. РУХМАЛЕВ,
(ЎзТАГ).

Тошкентнинг 2000 йиллиги олдидан

УЛКАН ЕР ОСТИ ЙЎЛИ

⊙ ХАДРА МАЙДОНИНИНГ КЕЛАЖАГИ
⊙ ЕР ОСТИ ЙЎЛИ — ТОННЕЛНИНГ УЗУНЛИГИ 2500 МЕТР БЎЛАДИ
⊙ ТОННЕЛНИНГ ЭНГ ЧУҚУР САНАЛГАН МАРКАЗИЙ НУҚТАСИ ЕР САТҲИДАН 7 МЕТР ПАСТЛИКДАН ЎТКАЗИЛАДИ
⊙ ИНШООТНИ ПОЙТАХТ ЮБИЛЕЙИ ШАРАФИГА ИШГА ТУШИРИШ — БУНЁДКОРЛАРНИНГ ЭЗГУ МАҚСАДИ

— Пойтахтимизнинг ҳурматли меҳмонлари! Ҳозир Хадра майдонидамиз. Бу ердан шаҳар тарихида «Эски шаҳар» деб ном олган қисмига ҳам, янги замонавий кварталлар қад ростлаган қисмига ҳам чиқиш мумкин. Ноёб архитектура иншоотлари Тошкент ҳуснига-ҳусн қўшиб турибди. Улар билан танишинг: Тошкент давлат цирки биноси, «Москва» меҳмонхонаси, Бош универсал магазини. Булардан сўнг «Чорсу» микрорайони. У қадимдаги «Самарқанд дарвоза» кўчасида бунёд этилган...

Меҳмоннавоз экскурсоводларнинг ана шундай тушунтириш ибораларини яқин келажакда тез-тез эшитиш мумкин. Ҳозир Хадра майдони — Навоий ва Фурқат кўчалари кесишган чорраҳада бунёдкорлик нафаси уфуриб турибди.

Шарқ машъали Тошкентнинг янги бош плани тасдиқланди. Уни «ТашНИИгенплан» институти ижодкорлари тузишди. Лойиҳада аҳолининг яшаши учун барча қулайликлар кўзда тутилган. Йирик турар-жой микрорайонлари, дам олиш зоналари барпо этилади. Айни чоғда шаҳар районларини бир-бири билан боғловчи магистрал йўллар ва тонелларни очиш белгиланди.

Хадра майдони — Навоий ва Фурқат кўчалари кесишган чорраҳадаги улкан ер ости йўли — тоннел серқатнов магистрал иншоотлардан биридир. У транспорт воситалари ҳаракатини бир маромга келтириш, пиёдалар ҳаракати хавфсизлигини таъминлайди.

Шу кунларда ер ости йўли қурилишида иш қизғин. Кабина ойнасига «Хадра» деб ёзилган машиналар объектга пешма-пеш келмоқда. Экскаваторлар моҳир машинистлар қўлида. Чапдастлик билан ҳаракат қилишади. Бир зумда тупроқ ортилган машиналар карвони йўлга чиқади...

Бирлашган ўзар, дейди доно халқимиз. Шу боисдан тоннел қурилиши иштирокчилари қўлни-қўлга бериб ишламоқдалар. Белгиланган топшириқларнинг кун сайин бажарилишига эришиш бунёдкорларнинг жанговар шиорига айланган.

Улкан ер ости йўли қурилишида 7-«Мостотрест»нинг 13-кўприксозлик отряди, «Таштрансспецстрой» тресты 2-қурилиш бошқармаси, «Строймеханизация» трестига қарашли 18-механизациялашган кўчма колонна коллективлари иштирок этишмоқда. 11-«Висотстрой» тресты 75-қурилиш бошқармаси аъзолари эса барчага ўрнак.

Меҳнат зарбдорларининг ҳар бири таҳсинга лойиқ. Уларнинг кўпчилиги Тошкентнинг замонавий қурилишларида ишлаб, тажриба орттиришган. Айниқса, А. Жўраев етакчилигидаги комплекс бригада, В. Горлов бошлиқ монтажчилар коллективи юқори натижаларга эришмоқда. Шу бригадаларнинг Р. Шарипов, Г. Федотовский, Н. Орлов сингари аъзолари кунлик топшириқларини 1,5—2 ҳисса бажаришяпти. Экскаваторчилар В. Кулаков, Ф. Егоров эса, Тошкентнинг 2000 йиллиги шарафига социалистик мусобақа ташаббускорлари сифатида донг таратишди.

«Ташгенплан» институти мутахассислари яратган лойиҳа асосида Хадра майдонида замонавий тоннел қурилиши авжида. Унинг қурилиши катта ҳажмдалигини юқорида келтирилган рақамлар исботлаб турибди. Рақамларга яна бир эътибор қилинг: тоннел узунлиги 2500 метр, ёпиқ қисмининг кенглиги эса, 35 метр. Бундай иншоот йўллари орқали асосий йўлларга чиқилади ва шаҳарнинг бир чеккасидан иккинчисига узоғи билан ярим соат ичида етиб бориш имкони яратилади.

Хадра майдонининг келажаги порлоқ. Улкан ер ости йўли, гўзал фаввора, замонавий микрорайонлар, ям-яшил хиёбонлар унинг кўркига кўрк қўшади. «Шарқнинг озод аёли» ҳайкали эса унга гўзаллик кашф этади. Бу ҳайкал Тошкентнинг 2000 йиллик тўйи арафасида Пушкин номли маданият ва истироҳат боғи билан цирк биноси оралиғига ўрнатилади.

Ҳ. СУЛТОНОВ.

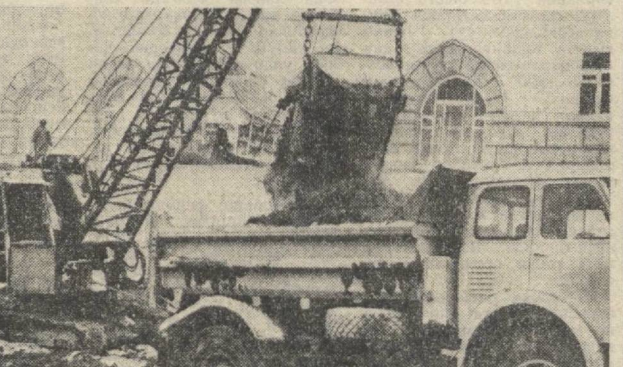

Хадра майдонидаги ер ости йўли қурилишида кун сайин суръат оширилмоқда. Меҳнат коллективлари белгиланган графикларни шараф билан бажариш учун курашмоқдалар. «Строймеханизация» трестига қарашли 18-механизациялашган кўчма колоннанинг аъзолари жонбозлик кўрсатмоқдалар.

Суратларда: 1. Илғор экскаваторчилар (чапдан) В. Кулаков, А. Лукьянов ва Ф. Егоров ўртоқлар. 2. Тоннелда тупроқ қазиш ишлари.

А. Тўраев фотолари.

ЭЗГУЛИККА ДАЪВАТ

Муқимий номидаги республика музикали театри янги йил арафасида озарбайжон драматурги Анорнинг «Занжир» асари асосида «Қиёфалар ёки «занжир» спектаклини томошабинлар ҳукмига ҳавола этди. Асар музикали комедия жанрида ҳал этилган. У тема ва ғоя нуқтаи назаридан актуал. Яратувчи меҳнат кучоғида умумхалқ тараққиёти учун, эртамизни бугунимиздан яхшироқ, мукаммалроқ қилиш учун ғайрат ва шижоат кўрсатаётган, ҳалол яшаб ўз фарзандларини ҳам поклик, ватанпарварлик ғояларида, оталаримиз анъаналарида тарбиялаётган замондошларимиз асосий кўпчиликни ташкил этади. Аммо, ҳаётимизда ана шундай олижаноб интилиш ва ғоялар амалиёти учун ўз ҳиссасини қўшишни, коммунистик ахлоқ ва турмуш қоидалари асосида яшашни истамаётган, қандай бўлмасин шахсий бойлик орттиришга, жамиятга беришдан кўра, кўпроқ юлиб олишга интилаётганлар ҳам бор. Спектакль ана шундай сурбет, инсофсиз, виждонини жиғилдон билан алмаштирган нусхаларга қарши қаратилган ўзига хос ўткир сатирадир.

Спектакль пролог ва эпилогга эга. Ана шу ерда ҳаётимиз ютуқлари, миллионлаб кишиларнинг меҳнати, бахти, севгиси ҳақидаги ҳақиқат ва ҳиссиётларнинг қисқа, аммо лўнда ифодаси мужассам. Бу нарса икки хил ҳиссиётда икки бошловчи мунозарасида акс этган. Биринчи бошловчи — артист А. Мамарасулов (оптимист) ҳаёт гўзаллигидан, халқимиз камолотидан завқланади. Иккинчи бошловчи — артист Н. Рустамов (реалист) дўстининг фикрларини инкор этмаган, уни қўллаб-қувватлаган ҳолда, мана шундай қувончларга тўла ҳаётимизга заҳар бўлаётган баъзи қиёфалар ҳам борлигини ва улар билан шафқатсиз курашмоқлик зарурлигини айтади. Фикрига шубҳа қилаётган дўстига «Агар сўзларимга ишонмасанг, ҳозир мен буни сенинг ўз тимсолингда исбот қилиб беришим мумкин», дейди ва шу зайл биринчи бошловчи оққўнгил, соддадил ва покиза замондош Аваз Авазов қиёфасига киради...

ТЕАТР

Аваз — артист А. Мамарасулов бутун қиёфаси ва қалби билан коммунистик идеаллар руҳида тарбия олган ажойиб замондошимиздир. У қиёфалар гирдобига оққўнгиллиги туфайли тушиб қолади. Даставвал «сиздан угина, биздан бугина» зайлида иш кўрувчиларда ҳам яхшилик, одамийликни кўришни истайди, шунинг учун уларга рўй-рост муносабатда бўлади. Дилидан сезиб турган разиллик ва ноинсофликни тан олгиси келмайди. Аммо саҳнадан саҳнага, тўқнашувдан тўқнашувга унинг умидлари пучга чиқиб боради. Аваз — А. Мамарасулов зарур хулосаларни бир неча тўқнашувдан сўнг чиқаради. Уни кейинги тўқнашувга чорловчи мақсад яхши, пок инсонни учратишга бўлган интилиш-илинж, ёки, жуда бўлмаса, «қиёфалар» фалсафасини охиригача тушунишдир. А. Мамарасулов ёш актёр бўлишига қарамай, деярли бир хил шароит ва ғоявий тўқнашувларнинг ҳар бирига янгича ранг ва жило топа билган. Бундай тўқнашувлар эса спектаклда ўн бешга яқиндир.

Асарда ҳажвий персонажларнинг бутун бир галереяси яратилган. Ҳар бир актёр автор ва режиссёр образга юклаган асосий мақсадни тўғри ифодалашга астойдил интилади. Масалан, Ш. Рўзиохунов ижросидаги атторлик дўконининг сотувчиси Мамед Мамедовнинг қиёфасида ноёб молларни гум қилиш йўли билан бойлик орттирувчилар қизиқарли умумлашган. Ёки, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист С. Пўлатов ижросидаги таксопарк директори Содиқ Содиқовни олайлик. У ишга кирувчи ёки янги автомашинага ўтишни истаганлардан пора олавериб, шунчалик сурбетлашиб кетганки, дангал гаплашади. Бунинг устига ўтакетган шуҳратпараст. «Тоғ»ни «боғ»га қофиялай олмаса-да, ном қозониш учун поэма ёзади. Ҳатто босиб чиқаришдан ҳам умидвор. Актёрнинг саҳнавий ифода учун топган бўрттирма хатти-ҳаракатлари образнинг фош этиш кучини оширган. Спектаклда баъзи актёрлар иккитадан роль ижро этсалар-да, ҳар бир образ учун ўзига хос ижро формаси, характерли хусусиятлар топа билганлар.

Спектаклдаги аёллар образларини ҳам актёрлик ютуқлари қаторига киритиш мумкин. Пенсия ёшида бўлишига қарамай, куюлиш ҳақида ўйлаб кўрмаган енгилтак Фарида Фаридовна қиёфаси Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист М. Ихтиёрова томонидан бўрттирилган танқидли бўёқларда чизилган бўлса, ёш актриса М. Ҳусаинова машинистка қиз Раҳима Раҳимовна тимсолида турмушга чиқишда муҳаббат ўрнига ҳисоб-китоб билан иш тутувчи баъзи ойимтилла қизлар хислатларини умумлаштириб кўрсатади.

Анорнинг бу асарини ўзбек тилига шоир Ҳайдар Муҳаммад жуда равон таржима қилган. Қўшиқ текстлари ҳам образ характерларидан келиб чиқиб ёзилган. Спектакль ғояси ва образлар характерига мос музикани композитор Э. Қаландаров яратган. Лекин, шунга қарамай, пьеса аслида драматик театрлар учун яратилгани сезилиб туради.

Пьесада автор Озарбайжон анъанавий театрининг қаҳрамонлари — Кўса ва Качалардан фойдаланган. Уларнинг ҳаётдаги ижобий ва салбий кишилар ва улар қилмишлари ҳақидаги мунозараси секин-аста анъанавий театр томошаси тарзида бошланади. Ва, шу тариқа узвийлик ҳамда яхлитлик юзага келади. Аммо Муқимий театри вариантида пролог ва эпилоглар асосий қисм билан яхши боғланмаган.

Лекин, юқоридаги мулоҳазалардан қатъи назар, иқтидорли режиссёр Неъмат Саидхонов саҳналаштирган спектакль коллективнинг ютуғидир. Шунинг учун ҳам томошабин спектаклдан «ҳаётимизда қиёфаларга ўрин бўлмаслиги керак, улар билан узлуксиз ва беаёв курашмоқ, йўқотилишига эришилмоқ даркор», деган хулоса билан чиқади.

Ҳамиджон ИКРОМОВ,
санъатшунос.

ФАН-ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

ВУЛҚОН ҚАНЧА ЯШАЙДИ?

Камчаткадаги Безимянний вулқони узоғи билан юз йил отилиб туради. Ана шундан сўнг у яна минг йиллик «уйқуга» кетади. СССР Фанлар академияси Узоқ Шарқ маркази вулканология институтининг олимлари шундай хулосага келдилар. Вулқон этагида минг йил мобайнида йиғилган маҳсуллар вулқон ўз фаолиятини қачон тўхтатишини олдиндан айтишга ёрдам берди. Вулқон ҳаётининг йилномасидан иборат бўлган шу «қатламда» унинг ҳосил бўлиши тарихи, активлик режими, отилиш кўламлари акс этган.

—Безимянний вулқони ярим оролда ҳаракатда бўлган ўнта вулқондан биригина бўлиб уларни мутахассисларимиз ўрганиб чиққанлар, — дейди вулканология институти группасининг раҳбари, геология-минерология фанлари кандидати О. Брайцева. — Бу тадқиқотлар принципиал янги метод — қумоқ ётқизиқларга асосланиб олиб борилди. Радиоуглерод зондлаш ҳам вулқон таржимаи ҳолидаги асосий саналарни айтишда бизга ёрдам бермоқда.

Олимлар ана шу методдан фойдаланиб катта район — Толбачик зонасининг кейинги ўн минг йил ичидаги активлик манзарасини тикладилар. 1975—1976 йилларда бу ерда янги вулқонлар вужудга келганлиги шу зонага қизиқишни кучайтирган эди. Тадқиқотларнинг кўрсатишича, Толбачикнинг отилиши минг йил мобайнида шу зонадаги энг катта воқеа бўлган. (ТАСС).

Редактор **М. ҚОРИЕВ.**

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ИЧКИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИ МАКТАБЛАРИГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Тошкент, Рязань олий мактаблари, Владимир, Уфа, Чимкент ўрта мактаблари

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Олий мактабларда ўқиш муддати — 4 йил.
Ўрта мактабларда ўқиш муддати — 2 йил.

Олий мактабларга кирувчилар: рус тилидан ёзма (иншо ёки баён), **СССР тарихидан** (оғзаки), **рус тили ва адабиётидан** (оғзаки), **чет тилидан** (оғзаки) **имтиҳон топширадилар.**

Ўрта мактабга кирувчилар 2 фандан: рус тилидан (ёзма), **СССР тарихидан** (оғзаки) **имтиҳон топширадилар.**

Ички ишлар министрлиги мактабларига Совет Армиясида ҳарбий хизматни ўтаган, 27 ёшгача бўлган йигитлар қабул қилинади. Мактабни тугатгач, уларга ички хизмат лейтенанти унвони ва юрист диплом берилади.

Мактабга кириш учун қуйидаги ҳужжатлар топширилади: ўрта маълумоти ҳақида аттестат (асли), ишлаб чиқариш ёки хизмат характеристикаси, комсомол ёки партия характеристикаси, меҳнат дафтарчасидан нусха, туғилганлик тўғрисидаги гувоҳномадан нусха, ҳарбий билет.

Справкалар учун қуйидаги адресга шахсан мурожаат қилиш мумкин: Тошкент шаҳри, ГСП, Куйбишев шоссеси, 25-уй, 249-хона, кадрлар бўлими (12, 26, 52, 68-автобусларнинг «Узбумкомбинат» бекати).

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги
ЎЛКА МЕДИЦИНА ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ
вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

лабораториялар бўйича мудирлар: диабетология, ошқозон аъзолари патологияси, тиреоидли патология, клиник биохимия, экспериментал эндокринология ва экспериментал гастроэнтерология;

катта илмий ходимлар: диабетология (2 ўрин), болалар эндокринологияси, ошқозон аъзолари патологияси (2), клиник биохимия, морфология, экспериментал эндокринология (2), экспериментал гастроэнтерология, ташкилий-методика бўлими, шарқ медицинаси группаси;

кичик илмий ходимлар: диабетология (3), болалар эндокринологияси (2), ошқозон аъзолари патологияси (6), клиник биохимия (4), экспериментал эндокринология (4), экспериментал гастроэнтерология (3).

Конкурс муддати — эълон босилиб чиққан кундан бошлаб бир ой.

Ушбу адресга мурожаат этилсин: Тошкент шаҳри, М. Горький проспекти, 56-уй. Телефон 62-27-02.

●

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг
ДЕРМАТОЛОГИЯ ВА ВЕНЕРОЛОГИЯ ИЛМИЙ-ТЕКШИРИШ ИНСТИТУТИ
вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

катта илмий ходим: дерматология бўлими;

мудир: экспериментал лаборатория (медицина фанлари доктори ёки кандидати).

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: 700015, Тошкент шаҳри, Кафанов кўчаси, 104-уй.

●

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

11 февралдан бошлаб Тошкентда биринчи марта

«АРАЛАШ ҲАЙВОНЛАР ГРУППАСИ»

АТТРАКЦИОНИ

Ўргатувчи — РСФСР халқ артисти Тереза ДУРОВА.

2 бўлимдан иборат катта ранг-баранг программа.

Томошалар соат 19.30 да, шанба кунлари 16.00 ва 19.30 да, якшанба кунлари эса 13.00, 16.00 ва 19.30 да бошланади.

Олдиндан билет сотиш кассаси ишлайди.

Касса соат 10.00 дан 20.00 гача очиқ.

Телефонлар: 44-35-91, 44-31-40.

●

РЕСПУБЛИКА РУС ТИЛИ ВА АДАБИЁТИ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ
вакант вазифаларга кафедралар бўйича

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

мудир: адабиёт ва адабий танқид назарияси ҳамда таржима назарияси (фан кандидати, доцент);

доцент: чет тиллари (фан кандидати);

катта ўқитувчилар: чет тиллари, адабиёт ва адабий танқид назарияси ва таржима назарияси, жисмоний тарбия ва спорт, педагогика ва психология, рус тили ва адабиёти ўқитиш методикаси (доцентлар, фан кандидатлари, ўқитувчилар);

ўқитувчилар: фалсафа ва илмий коммунизм, 2-рус тили кафедрасининг практика курси, педагогика ва психология.

Конкурс муддати — 15 кун.

Адрес: 700100, Тошкент шаҳри, Академик Решетов кўчаси, 4-уй.

●

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 8/II да **Соқов рицарь**, 9/II да **Абу Али ибн Сино.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 9/II да **Ёшликда берган кўнгил.**

●

САНОАТ КОРХОНАЛАРИНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

ЯНГИЙЎЛ «СЕЛЬХОЗДЕТАЛЬ» ЗАВОДИ

қалинлиги 3х мм гача ва эни 600 миллиметргача бўлган рулонли пўлат лентани кесиб бериш учун чекланмаган миқдорда

БУЮРТМАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Мурожаат учун адрес: 702808, Тошкент область, Янгийўл шаҳри, Коммунистическая кўчаси, 8-уй.

Тошкент халқ хўжалиги институти коллективи Қўқон умумий иқтисод факультети (сиртқи)нинг декани У. Н. Норимовга онаси

Адолат НОРИМОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Тил ва адабиёт институти коллективи институт ходими, филология фанлари кандидати Т. Расуловга онаси

Нури РАСУЛОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

8, ФЕВРАЛЬ, СЕШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Фильм-спектакль. 11.50 — Экран дўстларни чорлайди. 12.35 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.20 — Совет тасвирий санъати. 17.05 — «Баҳор» рақсга тушади. 17.30 — Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар. 18.00 — Ёшлар адреслари. 19.00 — Расмларда қуёш акси бор. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.35 — Симфоник ва эстрада куйлар. 20.10 — Буюк халқ ҳақиқати. 21.30 — Время. 22.05 — Концерт. 23.25 — Дунё воқеалари. 23.40 — Спидвей бўйича жаҳон чемпионати.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Илмий-оммабоп фильм. 9.35 ва 10.45 — Табиатшунослик. 9.55 — Жонли соатлар ҳақида. 10.15 ва 14.10 — Француз тили. 11.05 — Эстетик тарбия. 11.35 ва 12.45 — Ботаника. 11.55 — Илмий-оммабоп фильм. 12.15 — Шахмат мактаби. 13.10 — География. 13.40 — М. Горький. «Лочин ҳақида қўшиқ», «Бўрон қуши ҳақида қўшиқ». 14.40 — Сен қонунни биласанми? 15.25 — К. Паустовскийни қайта-қайта ўқиб... 16.20 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Сув чанги спорти бўйича Бутуниттифоқ мусобақалари. 19.30 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Баскетбол бўйича жаҳон чемпионати. 21.30 — Время. 22.05 — Еввойи асал. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — Физика. 12.00 — Кинопрограмма. 18.00 — Мультфильмлар. 18.30 — Сўз кетидан сўз келар. 18.50 — Бугун — ёш қаҳрамон антифашистлар куни. 19.15 — Телефильм. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ҳар чинордан бир япроқ. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Бугун оламда нима гап? 22.20 — Ҳаёт мазмуни. Бадиий фильм. 23.55 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 18.20 — Инглиз тили. 18.50 — Телефильм. 19.00 — Ўқитувчи экрани. 19.30 — Телефильмлар. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Эстетика асослари. 21.00 — Тинглаганг ўтлар ўсмоқда. 21.30 — Москва-II.

9 ФЕВРАЛЬ, ЧОРШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Мультфильм. 9.55 — Асов Терек. Бадиий фильм. 11.05 — Саёҳатчилар клуби. 12.05 — Концерт. 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.20 — М. Горький. Тубанликда. 16.50 — А. Дворжак. 8-симфония. 17.30 — Экономика тежамли бўлиши керак. 17.45 — Горнчилар, қаердасиз? 18.30 — В. А. Жуковский. Шеърлар ва балладалар. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Венгрия ёшлар фольклор ансамблининг чиқиши. 19.55 — Бригада пудрати ва тартиб. 20.25 — Фильм-концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Ҳужжатли экран. 23.15 — Дунё воқеалари.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Ҳужжатли фильм. 9.35 ва 10.35 — Жамиятшунослик. 10.05 ва 14.00 — Немис тили. 11.05 — Вальс-фантазия. 11.35 ва 12.40 — Тарих. 12.05 — Ота-оналар. Сизлар учун. 13.10 — Табиатшунослик. 13.30 — Умумий биология. 14.30 — Эркин мавзуда иншо. 15.00 — Сенинг ленинча кутубхонанг. 15.30 — Илмий-оммабоп фильм. 15.40 — А. С. Пушкин театри. 16.25 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Дзю-до кураши бўйича халқаро турнир. 19.20 — Қишлоқ янгиликлари. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Романслар. 21.00 — Тбилиси кўҳна кварталларининг янги ҳаёти. 21.30 — Время. 22.05 — Китнинг тишини қандай қилиб суғуриб олиш мумкин? Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — Телеспектакль. 13.00 — Ҳаёт мазмуни. Бадиий фильм. 18.05 — Мультфильмлар. 18.30 — Юлдузча. 19.00 — Халқ истеъмоли молларига — юқори сифат. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Назм ва наво. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Назм ва наво. (давоми). 21.30 — Время. 22.05 — Халқаро аҳвол кундалиги. 22.20 — Кино оламида. 23.25 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 18.20 — Француз тили. 18.50 — Физика. 19.50 — Гўзалликни ҳадя этиб... 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Тошкентнинг 2000 йиллигига. 20.50 — Эстетика асослари. 21.30 — Москва-II.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Ўзбек давлат телевиденияси ва радиоси солистларининг концерти. 9.30 — Дўстлик байроғи. 12.10 — Ишчинома. 13.00 — Чорвадор. 14.00 — Табаррук замин. 18.15 — Сиёсий билимлар радиоуниверситети. 19.25 — Ёшлик. 21.00 — Д. Нурий, А. Файзуллаев Ранглар жилоси. 21.20 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 22.30 — Область театрлари солистларининг концерти. 23.15 — Сайқал.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

БИЗНИНГ АДРЕС
700000, Тошкент-П, Ленин кўчаси, 41

ТЕЛЕФОНЛАР
Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 33-11-49, 32-54-13.